

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipna

Urząd Miejski w Lipnie

Kwiecień 2008

WSTĘP

Główną przesłanką do utworzenia niniejszego dokumentu planistycznego, tj. Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Lipno jest konieczność zdiagnozowania obecnego stanu miasta w celu określenia kierunków jego rozwoju. Elementem zwiększającym szanse na ubieganie się o środki zewnętrzne, ze szczególnym uwzględnieniem środków pochodzących z Unii Europejskiej. Począwszy od roku 2007 Unia Europejska realizuje nowy program pomocy finansowej na lata 2007-2013, który pozwoli na skorzystanie z wielu instrumentów finansowych w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta. Art. 7. ust. 1. ustawy o samorządzie gminnym Dz.U. 142 z 2001r. poz. 1591 z późn. zm. precyzyjnie określa zadania z powyższego zakresu. Ze względu na fakt, że Miasto Lipno nie posiadało podobnego dokumentu istnieje potrzeba i wymóg opracowania Planu Rozwoju Lokalnego, który stanowić będzie podstawę planistyczną dla celów monitorowania stopnia wdrażania poszczególnych zadań Miasta.

Samorząd gminny zgodnie z art.54 tej samej ustawy zobowiązany jest do prawidłowej gospodarki finansami oraz staranne planowanie, tworzenie planów finansowych i inwestycyjnych. Brak niniejszego Planu Rozwoju Lokalnego lub dokumentów równoważnych uniemożliwił prowadzenie gospodarnej polityki rozwojowej miasta oraz ograniczał szersze wykorzystywanie środków zewnętrznych w okresie przed jego opracowaniem. Władze miasta zainicjowały spotkanie z osobami decyzyjnymi miasta, a także przeprowadzono konsultacje społeczne, aby przekonać się jakie potrzeby i kierunki rozwoju miasta widzą sami jego mieszkańcy w tym osoby prowadzące tu działalność gospodarczą, społeczną, edukacyjną i kulturalną.

Kolejnym krokiem stało się opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego. Plan ma być dokumentem pozwalającym na oszacowanie potrzeb inwestycyjnych i skorelowanie ich z polityką regionalną, ale i przede wszystkim usystematyzowanie zadań przyjętych kryteriów oraz sadzenia ich w ramy finansowe zadań, co zgodne jest z treścią art. 113 ustawy o finansach publicznych Dz.U. nr 15 z roku 2006, poz.184. Plan Rozwoju Lokalnego jest elastycznym, modyfikowalnym dokumentem służącym monitorowaniu realizowanej strategii własnej i regionu. Dokument zawiera diagnozę sytuacji w obszarze interwencji, wskaźniki oceny zadań inwestycyjnych oraz większość danych, wymaganych do sporządzenia wniosku o dofinansowanie i studium wykonalności projektu.

Prawidłowo wykonywany Plan Rozwoju Lokalnego może być źródłem sukcesu w realizacji zadań miasta. Niezwykle ważnym elementem wynikającym z tworzenia Planu Rozwoju Lokalnego jest zaangażowanie osób kierujących Urzędem Miejskim Lipno oraz zespołu jego pracowników w powstawaniu tego dokumentu. Końcowy wynik prac jest dziełem wielu zaangażowanych stron, którym zależy na rozwoju społeczno-gospodarczym miasta, stworzeniu lepszych warunków ekonomicznych życia jego mieszkańców.

W imieniu zespołu redagującego Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Lipno dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania.

Osoby, przy współpracy których powstał ten dokument:

Janusz Dobroś – Burmistrz Miasta

Wojciech Świtalski – Zastępca Burmistrza Miasta

Alicja Letkiewicz-Sulińska -Sekretarz Miasta

Jolanta Maciejko - Skarbnik Miasta

oraz wszyscy pracownicy Urzędu Miasta Lipna jak i podległych jednostek organizacyjnych

Budynek Urzędu Miasta Lipno

WSTĘP	2
SPIS TREŚCI	4
1. Realizacja planu Rozwoju Lokalnego Miasta Lipno	6
2. Polityka strukturalna Unii Europejskiej.....	6
3. Narodowa Strategia Spójności - Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia	7
4. Środki finansowe Narodowej Strategii Spójności.....	8
5. Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.....	8
6. Budżet Państwa.....	9
7. Plan Rozwoju Lokalnego	11
I. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA	13
1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA	13
1.1. Położenie i dane ogólne.....	13
1.1.1. Położenie administracyjne.....	13
1.1.2. Ukształtowanie terenu miasta, podłoże i warunki wodne	14
1.2. Warunki klimatyczne i krajobrazowe, warunki glebowe.....	16
1.2.1. Ogólne cechy klimatu	16
1.2.2. Stan czystości powietrza oraz zagrożenie hałasem.....	17
1.3. Uwarunkowania rozwoju funkcji obszarów zadrzewionych.....	19
1.4. Zagospodarowanie przestrzenne miasta	20
2. ŚRODOWISKO KULTUROWE	22
2.1. Rozwój historyczny miasta.....	22
2.2. Obiekty zabytkowe.....	23
2.3. Problematyka kulturowa.....	25
3. LUDNOŚĆ	27
4. MIESZKALNICTWO	30
5. INFRASTRUKTURA EKONOMICZNA	30
5.1. Struktura podstawowych branż gospodarczych	30
5.2. Struktura zatrudnienia.....	32
5.3. Struktura bezrobocia.....	34
5.4. Aktywność ekonomiczna mieszkańców miasta.....	39
5.5. Finanse miasta Lipno.....	39
5.6. Atrakcyjność inwestycyjna Miasta Lipno	43
6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	45
6.1. Oświata i wychowanie.....	45
6.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	47
6.3. Bezpieczeństwo publiczne.....	48
6.4. Rekreacja i sport	51
6.5. Turystyka.....	52
7. KOMUNIKACJA	53
7.1. Komunikacja drogowa	53
7.2. Linie kolejowe i inne środki transportu	53
8. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	53
8.1. Gospodarka wodna	53
8.2. Gospodarka ściekowa, kanalizacja i oczyszczalnie ścieków	55
8.3. Gazyfikacja.....	56

8.4. Elektroenergetyka.....	56
8.5. Odpady.....	56
8.6. Usługi pocztowe i telekomunikacja.....	58
II. SZANSE ROZWOJU MIASTA.....	58
1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe.....	58
2. Środowisko społeczno – gospodarcze.....	58
3. Komunikacja	59
4. Infrastruktura techniczna.....	59
III. ZAGROŻENIA ROZWOJU MIASTA	60
1. Środowisko przyrodniczo - kulturowe	60
2. Zagadnienia społeczno – ekonomiczne.....	60
3. Komunikacja	60
4. Infrastruktura techniczna	60
IIIa. PROBLEMY PRZESTRZENNE WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO ZAGOSPODAROWANIA	60
IV. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI.....	61
1. LISTA ZADAŃ – lata 2007-2013.....	61
2. PROGRAMY POMOCOWE JAKO ŹRÓDŁA DOFINANSOWANIA ZADAŃ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI NA LATA 2007- 2013.....	64
3. PLAN PROGRAMÓW INWESTYCYJNYCH 2013 – 2022.....	65
4. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI.....	67
5. PLAN SFINANSOWANIA ZADAŃ PRL NA LATA 2007-2013	67
6. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU	67
7. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.	68
7.1 System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.....	68
7.2 Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego.....	69
7.3 Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	69
7.4. <i>Public Relations</i> Planu Rozwoju Lokalnego.....	69
SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW.....	70
ŹRÓDŁA DANYCH	71

1. Realizacja Lokalnego Planu Rozwoju Miasta Lipno

Plan Rozwoju Lokalnego opracowany został w celu efektywnego korzystania z funduszy strukturalnych w ramach Programów Operacyjnych i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Fundusze strukturalne są programowane w oparciu o Narodową Strategię Rozwoju 2007-2013, która z kolei była podstawą stworzenia wspomnianych programów operacyjnych. Jest ich sześć, niemniej jednak w realizacji celów ujętych w niniejszym PRL wykorzystane będą cztery z nich.

Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje działania na terenie Miasta Lipno przewidziane w okresie 2007-2013 oraz istotne działania aż do roku 2022, których realizacja przypadnie na kolejne okresy programowania tzw. „okresy finansowania” w Unii Europejskiej.

Poprzednią podstawą ułatwiającą planowanie był Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 zatwierdzony przez Komisję Europejską w dniu 19 lutego 2004 r. oraz Radę Ministrów w dniu 16 marca 2004 r. i był programem skierowanym do regionów. Korzystanie z funduszy odbywało się zgodnie z zapisami tegoż programu jak i Uzupełnienia Programu przyjętego przez Komitet Monitorujący ZPORR tego samego roku w dniu 16 kwietnia oraz Zespół Przygotowawczy Komitetu Integracji Europejskiej w dniu 20 kwietnia 2004 r.

W celu skorzystania przez Zarząd Miasta ze środków funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 istnieje konieczność sporządzenia odpowiedniego dokumentu jakim jest Plan Rozwoju Lokalnego. Gmina Miejska Lipno zamierza realizować w tym okresie przede wszystkim projekty z dofinansowaniem pochodzącym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem tworzonym na bazie informacji zawartych w wielu dokumentach z lat ubiegłych dotyczących Gminy Miejskiej Lipno. Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje teren całej Gminy Miejskiej Lipno. Dzięki czemu będzie możliwe ubieganie się o dofinansowanie kluczowych projektów realizowanych na terenie całego Miasta. Zadania wynikające z planu (PRL) będą realizowane w latach 2007 – 2013. Plan Rozwoju Lokalnego zawiera również wykaz zadań zaplanowanych do realizacji w latach 2007-2013. Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem służącym wdrażaniu założeń dotyczących rozwoju Gminy Miejskiej Lipno. LPR podzielony jest na III rozdziały:

- I - zawiera analizę społeczno-gospodarczą Gminy,
- II – zawiera analizę SWOT (szanse - zagrożenia, mocne – słabe strony miasta) ,
- III - znalazły się zadania, dzięki którym realizowane będą priorytety określone w Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013.

2. Polityka strukturalna Unii Europejskiej

Celem polityki strukturalnej Unii Europejskiej jest zwiększenie spójności gospodarczej i społecznej w państwach będących jej członkami. Oznacza to dążenie do zmniejszenia różnic w rozwoju między poszczególnymi regionami UE.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Podstawowym źródłem pomocy w ramach polityki strukturalnej są cztery fundusze strukturalne:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- Jednolity Instrument Finansowy Wspierania Rybołówstwa;

Oraz Fundusz Spójności, czasowy instrument, który ma pomóc przy realizacji największych inwestycji w najuboższych krajach Unii Europejskiej.

3. Narodowa Strategia Spójności - Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia

Narodowa Strategia Spójności (NSS) (wcześniej - Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) to dokument strategiczny, określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–13.

Celem strategicznym NSS jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski w ramach Unii Europejskiej i wewnątrz kraju.

Obok celu strategicznego NSS zakłada realizację celów szczegółowych, wynikających z wyzwań Strategii Lizbońskiej, Strategicznych Wytocznych Wspólnoty oraz wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki, a także stojących przed nią szans i zagrożeń, tj.:

- tworzenie warunków dla utrzymania trwałego i wysokiego tempa wzrostu gospodarczego;
- wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz społecznego;
- podniesienie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw w tym szczególnie sektora usług;
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów;
- wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej;
- rozwój obszarów wiejskich.

NSS będzie realizowana przy pomocy Programów Operacyjnych (PO), zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), zarządzanych przez Samorządy poszczególnych województw.

- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO)
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- Program Operacyjny Konkurencyjna Gospodarka
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej

- Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Narodowa Strategia Spójności (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia) będzie opierała się na przyjętym przez Radę Ministrów w 2005 roku projekcie Narodowego Planu Rozwoju 2007-13, który w przeciwieństwie do NSS (NSRO) nie jest dokumentem wymaganym przez Unię Europejską.

4. Środki finansowe Narodowej Strategii Spójności

Łączna wartość środków finansowych zaangażowanych w realizację Narodowej Strategii Spójności (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia) wyniesie ok. 85,6 mld euro. Z tego ok. 9,5 mld euro stanowić będzie publiczny wkład krajowy, a na około 6,4 mld euro szacowana jest wartość wkładu podmiotów prywatnych. Ponad 59,5 mld euro będzie pochodziło z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Łączna suma środków włączona w realizację działań rozwojowych, których głównym elementem będzie NSRO, wyniesie łącznie ponad 107,9 mld euro, w tym 85,4 mld środków UE. Zaproponowano, aby blisko 52% środków pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a około 15% z Europejskiego Funduszu Społecznego, pozostałe około 33% środków pochodzić będzie z Funduszu Spójności. Szczegółowy podział funduszy strukturalnych w Polsce w układzie programów operacyjnych kształtuje się w następujący sposób:

- PO Infrastruktura i Środowisko – 41,9% całości środków (27,9 mld euro),
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 24,9% całości środków (16,6 mld euro),
- PO Kapitał Ludzki – 14,6% całości środków (9,7 mld euro),
- PO Innowacyjna Gospodarka – 12,4% całości środków (8,3 mld euro),
- PO Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld euro),
- PO Pomoc Techniczna - 0,8% całości środków (0,5 mld euro).
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej - (0,7 mld euro)

Pozostałe środki finansowe w ramach obu funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostaną przeznaczone na utworzenie krajowej rezerwy wykonania (2% wartości alokacji, czyli 1,3 mld euro).

Źródło danych: <http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl/>

5. Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Są to instrumenty finansowe przeznaczone dla nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Są to dodatkowe, obok Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, źródła bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Państwami - darczyńcami są trzy kraje EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu) - Norwegia, Islandia i Liechtenstein. Kraje te w zamian za możliwość korzystania ze swobód Jednolitego Rynku, zobowiązały się stworzyć NMF i MF

EOG w celu stworzenia warunków do udzielenia pomocy finansowej mniej zamożnym członkom UE posiadającym najniższy poziom PKB.

Głównym celem utworzonych mechanizmów finansowych jest wyrównywanie poziomu rozwoju gospodarczego i społecznego w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Rząd polski podpisał w październiku 2004 roku umowy z państwami-darczyńcami, które uregulowały warunki pozyskiwania środków finansowych przez polskich beneficjentów.

Łączna kwota przyznana Polsce w ramach obu mechanizmów, wynosi 533,51 mln euro. Fundusze te zostaną wykorzystane na przedsięwzięcia realizowane w ramach określonych priorytetów w latach 2004-2009.

Zgodnie z zasadami i procedurami wdrażania Mechanizmów Finansowych, o środki finansowe mogą ubiegać się wszystkie instytucje sektora publicznego i prywatnego (działające w interesie publicznym) oraz organizacje pozarządowe zarejestrowane na terytorium Polski. W szczególności wymienić należy: organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli, instytucje naukowe i badawcze, instytucje środowiskowe i branżowe, organizacje społeczne oraz organizacje społecznego partnerstwa publiczno-prywatnego.

Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego zostały objęte jednolitym systemem zarządzania i wdrażania w Polsce. W celu koordynacji działań związanych z funduszami na terenie Polski stworzono Krajowy Punkt Kontaktowy, którego obowiązki pełni Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Krajowy Punkt Kontaktowy powierza zarządzanie poszczególnymi priorytetami Instytucjom Pośredniczącym. Za realizację swych zadań odpowiadają one przed Ministerstwem Gospodarki i Pracy.

Źródło danych: <http://www.eog.gov.pl/>

6. Budżet Państwa

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego poziomu gminnego w latach 2001-2005 stanowiły:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003,
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (z późn. zmianami),

Na dochody gmin składają się:

1) dochody własne, tj.

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości:
- wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy,
- wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy;

- wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj. podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny; podatek od czynności cywilnoprawnych (wyodrębniony z opłaty skarbowej od 2001 r.);
- wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np. skarbowej, eksploatacyjnej, targowej;
- dochody z majątku gminy, np. dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze;
- pozostałe dochody, np. opłaty administracyjne, opłaty miejscowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;

2) dotacja celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;

3) dotacje otrzymane z funduszy celowych;

4) pozostałe dotacje;

5) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

6) subwencja ogólna dla gmin - składająca się z części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej oraz rekompensującej (do 2003r. składała się z części: oświatowej, podstawowej, rekompensującej).

Część oświatowa subwencji ogólnej przeznaczona została głównie na realizację zadań oświatowych przez gminy m.in. w związku z wprowadzeniem z dniem 1 września 1999r. nowego ustroju szkolnego (utworzenie gimnazjów).

Część wyrównawcza subwencji ogólnej przeznaczona była na uzupełnienie dochodów gmin, w szczególności na zadania związane z pomocą społeczną oraz na wyrównywanie różnic w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Część równoważąca subwencji ogólnej przeznaczona została na uzupełnienie dochodów gmin w związku ze zmianą finansowania zadań, w tym wydatków związanych z pomocą społeczną (np. dodatki mieszkaniowe).

Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin uwzględniająca kwoty rekompensującej dochody utracone przez te jednostki w związku z:

- częściową likwidacją podatku od środków transportowych,
- ustawowymi ulgami i zwolnieniami w niektórych podatkach,
- obniżeniem opłaty eksploatacyjnej.

Miasto samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu Miasta. Budżet jest uchwalany na rok kalendarzowy. Statut Miasta określa uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu Miasta. Projekt budżetu przygotowuje burmistrz.

Bez zgody Burmistrza, Rada Miejska nie może wprowadzić w projekcie budżetu gminy zmian powodujących zwiększenie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach lub zwiększenie planowanych dochodów bez jednoczesnego ustanowienia źródeł tych

dochodów. Budżet jest uchwalany do końca roku poprzedzającego rok budżetowy. Najpóźniej niż do 31 marca roku budżetowego, podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu przedłożony radzie miasta.

Dochodami są:

- 1) podatki, opłaty i inne wpływy określone w odrębnych ustawach jako dochody gminy,
- 2) dochody z majątku gminy,
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa.

Subwencje ogólne są ustalane dla gmin według zobiektywizowanych kryteriów, które określa odrębna ustawa. Ustalenie wysokości subwencji ogólnych na rzecz każdej gminy zgodnie z ust. 1, wykonuje Minister Finansów bezpośrednio z budżetu państwa.

2. Dochodami mogą być:

- 1) dotacje celowe na realizację zadań zleconych oraz na dofinansowanie zadań własnych,
- 2) wpływy z samoopodatkowania mieszkańców,
- 3) spadki, zapisy i darowizny,
- 4) inne dochody.

W uchwale budżetowej określa się źródła pokrycia ewentualnego niedoboru budżetu, jeżeli planowane wydatki budżetu przewyższają planowane dochody.

Za prawidłową gospodarkę finansową Miasta odpowiada burmistrz, któremu przysługuje wyłączne prawo: zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy, emitowania papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy, dokonywania wydatków budżetowych, zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy, dysponowania rezerwami budżetu gminy, blokowania środków budżetowych w przypadkach określonych ustawą.

Gospodarka finansowa jest jawna, co oznacza, że burmistrz niezwłocznie ogłasza uchwałę budżetową i sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego. Burmistrz informuje mieszkańców Miasta o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych. Kontrolę gospodarki finansowej Miasta sprawuje Regionalna Izba Obrachunkowa.

7. Plan Rozwoju Lokalnego

Jak to było uprzednio, zgodnie z założeniami Uzupelnienia do ZPORR (opracowanego na podstawie ZPORR) jednostki samorządu regionalnego, które zamierzały złożyć projekty w ramach ZPORR, zobowiązane były do przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego. Obecnie Plan

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Rozwoju Lokalnego Miasta Lipna został opracowany zgodnie z założeniami następujących dokumentów:

- ✓ Narodowej Strategii Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia),
- ✓ Narodowego Planu Rozwoju 2007-13,
- ✓ Regionalnego Programu Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013,
- ✓ Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020,
- ✓ Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego.

W Planie Rozwoju Lokalnego została przeprowadzona analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Lipna, następnie zostały przedstawione priorytety rozwoju oraz zadania, które realizuje Miasto i jego jednostki lub w realizacji których Miasto jest partnerem.

Priorytety rozwoju powiatu lipnowskiego zostały przedstawione w bardzo szerokim aspekcie i dotyczą działań nie tylko samorządu powiatowego ale również samorządów miejskich, gminnych, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorczości czy też sektora prywatnego.

Realizacja zadań zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego zależy od wielu czynników a m. in. od zasobów finansowych powiatu, od akceptacji zgłaszanych wniosków przez Komitet Sterujący, od możliwości dofinansowania przedsięwzięć ze źródeł innych niż fundusze europejskie.

Głównymi zadaniami Planu Rozwoju Lokalnego są:

- poprawa konkurencyjności Miasta i podniesienie poziomu życia jego mieszkańców,
- spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej jego obszaru, przy jednoczesnym respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Plan kładzie nacisk w następujących priorytetowych obszarach:

- kreowanie warunków przedsiębiorczości,
- unowocześnienia struktury przestrzenno-funkcjonalnej Miasta i odpowiedniego rozwoju jego społeczności poprzez budowę społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy.

I. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA MIASTA

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie i dane ogólne

Miasto LIPNO	
Województwo	Kujawsko-Pomorskie
Powiat	Lipnowski
Rodzaj	gmina miejska
Adres	87-600 Lipno pl. Dekerta 8
Obszar	10,88 km²
Liczba mieszkańców	14 883 mieszkańców

Opracowane własne na podstawie: Urząd Miejski w Lipnie, [\(stan na 31.12.2006\)](#)

1.1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Lipno liczy na dzień 31.12.2006r. 14 883 mieszkańców i posiada największy udział procentowy w ogólnej liczbie ludności powiatu lipnowskiego i stanowi ok. 23% ogółu ludności powiatu, na koniec roku 2006 stanowiła 0,71% ogółu ludności woj. kuj.-pom¹. Przez Lipno przepływa rzeka Mień, która jest dopływem Wisły. Nadanie praw miejskich datuje się na rok 1349 czyli miasto liczy sobie 659 lat.

Rysunek 1. Miasto Lipno na tle województwa Kujawsko-Pomorskiego

Położenie geograficzne 52° 51' [N](#)19° 10' [E](#)

¹ Źródło danych: GUS, Tablice Przeglądowe – dla woj. kujawsko-pomorskiego za rok 2006

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Położone jest w centralnym rejonie Ziemi Dobrzyńskiej w województwie kujawsko-pomorskim, w obrębie Pojezierza Dobrzyńskiego, w jego południowo – wschodniej części.

Ogólna powierzchnia miasta Lipno wynosi 10,88 km², co stanowi 1,07% powierzchni powiatu lipnowskiego, 0,07 % województwa² a w tym:

- użytki rolne: 52%
- użytki leśne: 13%

Dzięki dobrze rozwiniętej sieci dróg Miasto posiada dogodne połączenia komunikacyjne z Włocławkiem, Płockiem, Toruniem, Rypinem i Sierpcem. Nie bez znaczenia dla Miasta pozostają krajowe ciągi komunikacyjne. Przechodzi tu droga E10 łącząca duże aglomeracje: Szczecin – Warszawa.

Rysunek 2. Miasto Lipno na tle powiatu lipnowskiego

1.1.2. Ukształtowanie terenu miasta, podłoże i warunki wodne

Lipno położone jest w centrum Ziemi Dobrzyńskiej nad rzeką Mień, dzielącą Miasto na część północną i południową. Z punktu widzenia środowiska naturalnego, obszar Lipna położony jest w całości na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej. Wysoczyzna Dobrzyńska zbudowana

² Opracowane własne na podstawie: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Lipno>

jest z dużej miąższości kompleksu gliny morenowej piaszczystej, półplastycznej i plastycznej, często pokrytej cienkim płaszczem (1-3m) utworów piaszczysto-żwirowych. Kompleks glin morenowych urozmaicają liczne przewarstwienia i wkładki utworów piaszczystych. Gлина morenowa w całym swym profilu występuje w lewobrzeżnej strefie rzeki Mień i w części północnej. W części południowej analizowanego terenu glina morenowa pokryta jest utworami piaszczystymi o zróżnicowanej miąższości i składzie mechanicznym.

W utwory morenowe na terenie Miasta wcięta jest zarówno dolina rzeki Mień jak i uchodzące do niej liczne dolinki boczne. Jednak tylko w części wschodniej jak i zachodniej (z wyłączeniem odcinka centralnego doliny i dolinek bocznych), dolina posiada wykształcone poziomy o charakterze akumulacyjnym, zbudowane z utworów fluwialnych i fluwioglacjalnych. Dotyczy to szczególnie prawobrzeżnej doliny w części wschodniej i obustronnej części zachodniej.

Elementem dominującym w topografii Miasta jest pradolina rzeki Mień, nazywana również Lipnianką. Wypływa ona z jeziora Likieckiego i przepływając przez zespół jezior skępskich kieruje się na zachód ku Wiśle. Jej długość wynosi 39,4 km, a powierzchnia dorzecza 374,4 km².

W miejskim odcinku pradolina wykazuje klasyczne formy ukształtowania, ponieważ przedstawia się jako obniżenie, biegnące ze wschodu na zachód, dzieląc miasto na dwie części - północną i południową. Jej krawędź na obszarze Miasta ma przeważnie zbocza o łagodnym spadku wynoszące od 2° do 4°, z wyjątkiem zbocza w okolicy zachodniej, którego spadek wynosi od 10° do 12°. Szerokość pradoliny, której dno jest rynną polodowcową wypełniona torfem, wynosi około 300m. W obrębie pradoliny wytworzyły się dwa terasy. Pierwsza, wyższa (90-93 m n.p.m.), położona jest do 13 m powyżej koryta rzeki w rejonie obecnego Placu Dekerta, jako mała wysepka odizolowana od wyższego poziomu nieznacznym obniżeniem. Druga terasa znajduje się po przeciwnej stronie rzeki, w zachodniej części zabudowy miejskiej, gdzie w postaci wysuniętego ku południowi klina wcina się w łuk rzeczny. Terasa ta ma stosunkowo niewielką powierzchnię.

Poza pradolina rozciąga się obszar wysoczyzny, od strony północnej lekko pofalowany, o przeciętnej wysokości bezwzględnej od 100 do 112 m. Od południa teren Miasta wykazuje większe zróżnicowanie, związane z występowaniem wzgórz morenowych. Północne wzgórza przylegają bezpośrednio do obszaru zabudowy miejskiej, południowe, oddalone od północnego o 300 m, ma wysokości od 100 do 117 m. Obniżenia pomiędzy nimi dochodzą do 20m tworząc malownicze doliny. Wzgórza wyodrębniają się bardzo wyraźnie, zwłaszcza północne wzniesienie cechuje się dużymi walorami krajobrazowymi.

W budowie geologicznej Miasta znajdują się skały z okresu kredowego, trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Miąższość tych ostatnich, najmłodszych, dochodzi do 68m. Znajdują się tu również gliny z gwałami, piaski, żwiry i iły. Budowa podłoża Miasta wykazuje wiele cech wspólnych z obszarami przyległymi. Dzisiaj większe skupiska zieleni występują we wschodniej części miasta, stanowiąc piękne miejsce wypoczynku i rekreacji. Na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi.

Obecnie na terenie Lipna brak jest zbiorników retencyjnych.

Na terenie Lipna nie ma terenów obwałowanych. W najbliższym czasie nie przewiduje się też budowy wałów przeciwpowodziowych. W celu zapobieżenia małym lokalnym podtopieniom należy zadbać o stan rowów odwadniających wykonanych zarówno na terenach rolnych jak i wzdłuż dróg, tak aby spływająca nimi woda nie natrafiła na przeszkody umożliwiające jej rozlanie się. Aby zapewnić właściwy odpływ wody w rowach należy zadbać o ich konserwację i wykaszanie.

1.2. Warunki klimatyczne i krajobrazowe

1.2.1. Ogólne cechy klimatu, warunki glebowe

Obszar administrowany przez Lipno znajduje się pod względem klimatycznym w centralnej części Polski, charakteryzującej się opadami atmosferycznymi mniejszymi o około 100 mm od wartości średnich przy nieznacznie zwiększonym parowaniu terenowym. To sprawia, że obszar ten należy do obszarów mało zasobnych w wodę. Roczna suma opadów dla omawianego rejonu osiąga wartość 550mm. Na miesiące letnie przypada największa ilość opadów. Suma opadów od kwietnia do sierpnia wynosi 290mm. Średnia roczna temperatura wynosi 7°C, natomiast roczna temperatura dla miesięcy najcieplejszych i najzimniejszych wynosi odpowiednio 17,6°C dla lipca i 4,1°C dla lutego.

Stosunki wilgotnościowe gruntu tego obszaru wzbogaca jedynie fakt, że profil gleby - typowy dla gleb brunatnych powstałych na glinie morenowej, posiada dobre warunki zachowania wód zawieszonych i kapilarnych. To sprawia, że obszary wysoczyzny morenowej, na którym zwierciadło wody zalega płycej niż 2 metry mogą być niesprzyjające zabudowie. Z punktu widzenia warunków aerologicznych, badany teren podlega przeważającemu wiatrowi z sektora zachodniego. Oznacza to, że każda lokalizacja zabudowy przemysłowej, wysypiska śmieci i oczyszczalni ścieków (zanieczyszczająca atmosferę), zlokalizowanych w zachodnim sektorze miasta, będzie stwarzała konflikt na linii człowiek - środowisko przyrodnicze. Stąd też należałoby planować taki rozwój Miasta, by wszelkie źródła potencjalnych zagrożeń nie znajdowały się w zachodniej części miasta.

Wiatry w tym rejonie mają przeważnie kierunek z sektora zachodniego i południowo-zachodniego. Wiatry zachodnie przeważnie wiążą się z układami wysokiego ciśnienia. Przynoszą one powietrze wilgotne, w zimie dają ocieplenie, a w lecie ochłodzenie i zachmurzenie. Przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo – zachodniego.

Zakwaszenie gleb jest dość znaczne i waha się w granicach od 20 do 80 % gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. Wierzchnia warstwa skorupy ziemskiej w użytkowaniu rolniczym spełnia najważniejszą rolę. To ona tworzy siedlisko dla wzrostu i rozwoju gatunków roślin uprawnych. Urodzajność gleb, zależy od geomorfologii i budowy geologicznej podłoża. Obszar Miasta położony jest na falistej wysoczyźnie morenowej, gdzie w podłożu zalegają gliny zwałowe, żwiry i piaski wodnolodowcowe oraz torfy niskie. Na tym podłożu rozwinęły się różne typy genetyczne gleb o zróżnicowanej przydatności dla rolnictwa.

W północno-wschodniej i południowo - zachodniej części Miasta na podłożu glin zwałowych lekkich i piasków leżących na glinach, rozwinęły się gleby płowe z płatami gleb brunatnych. Tworzą kompleksy gleb średnio urodzajnych, ale dość zasobnych w składniki pokarmowe dla roślin uprawnych. W klasyfikacji bonitacyjnej gleb, należą do klas IIIa - IVb.

W południowej części miasta, występuje duże zróżnicowanie typów genetycznych gleb. Występują gleby rdzawe, genetycznie związane z utworami piaszczystymi różnej genezy oraz płaty gleb płowych i brunatnych, powstały one na podłożu glin piaszczystych i piasków słabogliniastych. W użytkowaniu charakteryzują się różną przydatnością rolniczą. Bonitacyjnie należą do klas IVb - VI Rz. Ponadto na terenie Miasta, a szczególnie w jej środkowej części, występują gleby typu hydromorficznego. Wytworzyły się na rynnach polodowcowych dolin rzecznych. Najczęściej spotykanym typem genetycznym są gleby torfowe, powstałe na bazie torfów niskich. W rolniczej przydatności wykorzystywane są jako trwałe użytki zielone (łąki).

1.2.2. Stan czystości powietrza oraz zagrożenie hałasem

Badania jakości powietrza atmosferycznego na terenie Lipna prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. W 2002 r. po raz pierwszy przeprowadzono ocenę jakości powietrza zgodnie z wymaganiami ustawy - Prawo Ochrony Środowiska. Oceny dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ze względu na ochronę zdrowia (stężenia zanieczyszczeń: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon i pył zawieszony PM 10) oraz ze względu na ochronę roślin (dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon). W oparciu o wyniki badań obszar Lipna, podobnie jak całego powiatu lipnowskiego, zakwalifikowano do strefy A w oparciu o kryteria ustanowione ze względu na ochronę roślin (żadna substancja nie przekracza poziomu dopuszczalnego) oraz do strefy B w oparciu o kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia (co najmniej jedna substancja mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji). Wskaźnikiem decydującym był benzen (C₆H₆). Ocenę tę zweryfikowały pomiary WIOŚ z 2003 r., według których również w oparciu o kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia cały obszar powiatu lipnowskiego, znalazł się również w strefie A, a więc żadna substancja nie przekracza poziomu dopuszczalnego.

W przebiegu rocznym poziomów zanieczyszczeń powietrza ze źródeł energetycznych wyraźnie zaznacza się wzrost stężeń w sezonie grzewczym (dwutlenek węgla) w stosunku do okresu letniego. Świadczy to o znacznym wpływie lokalnych kotłowni na warunki aero-sanitarne na terenie gminy. Do największych obiektów emitujących zanieczyszczenia zlokalizowanych na terenie miasta Lipna należą:

- P.P.H.U. „Agromlec” Sp. z o.o.- posiada 2 kotły węglowe o wydajności 1512 kW i 912 kW;
- „ESSE- QUATRO” Sp. z o.o.- posiada źródła emisji zanieczyszczeń z emitorów technologicznych z pomieszczeń produkcyjnych laminatowi, mieszalni, malarni;
- Z.P.O.W. „Dawtona” Oddział w Lipnie posiada 3 kotły olejowe o wydajności 2600 kW każdy i 1 kocioł olejowy o wydajności 912 kW;
- Elsner Produkt Spółka z o.o. Zamrażalnia Owoców i Warzyw w Lipnie wyposażona jest w 2 kotły olejowe o wydajności 1018 i 350 kW;
- Zakład Obsługi Komunalnej miasta Lipno posiada ogółem 4 kotłownie w tym 2 kotłownie opalane olejem. Największa kotłownia „Konwektor” wyposażona jest w 4 kotły wodne z rusztem mechanicznym o wydajności 5815 kW każdy, opalane miałem węglowym;
- Fabryka urządzeń Wentylacyjno- Klimatyzacyjnych „Konwektor” Sp. z o.o. w Lipnie posiada źródła emisji zanieczyszczeń z emitorów technologicznych. Zakładowa malarnia wyposażona jest w trzy kabiny natryskowe. Kabiny posiadają wyciągi

wentylacji mechanicznej. Ponadto na terenie zakładu zlokalizowany jest emitor spawalni i emitor wycinarki laserowej;

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lipnie posiada 3 kotły węglowe o łącznej wydajności 8200 kW.

Głównym źródłem hałasu w Lipnie jest ruch komunikacyjny. Na terenie powiatu lipnowskiego badania hałasu komunikacyjnego prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr. 557 Włocławek - Lipno. Klimat akustyczny wzdłuż całej przebadanej trasy kształtuje się niekorzystnie. Zarejestrowany średni poziom dźwięku w odległości 1m od krawędzi jezdni przekracza 75 dB przy średnim natężeniu ruchu 462 poj./h na całej trasie, a 373poj./h na granicy powiatu lipnowskiego. Wysoki poziom dźwięku powodują przede wszystkim pojazdy przemieszczające się z nadmierną prędkością (w terenie zabudowanym przekraczają znacznie 50 km/h). Udział pojazdów ciężkich w strumieniu wszystkich pojazdów wynosił średnio 17,1%, a w granicach powiatu lipnowskiego wzrasta do 25,9%. Zanieczyszczenia komunikacyjne emitowane są do środowiska głównie z dróg krajowych nr 10 i 67 oraz dróg wojewódzkich: wspomnianej 557 oraz nr 558 i 559. Zagrożenie hałasem na terenie Lipna związane jest przede wszystkim z hałasem komunikacyjnym i odnosi się do pasa terenów przyległych do głównych tras drogowych tj. do dróg krajowych i wojewódzkich. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pomiary hałasu w ramach tzw. monitoringu szczególnej uciążliwości wzdłuż drogi krajowej nr 10 wykazały, że dopuszczalne normy hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej (60 dB) zostały przekroczone od kilku do ponad 20dB (A). Dane literaturowe wskazują, że strefa zagrożenia akustycznego drogi o powyższych parametrach sięga od 25 do 70 m, a strefa uciążliwości akustycznej 160 – 200 m.

Pomiary natężenia ruchu na drogach wojewódzkich nr 558 Lipno-Dyblin i nr 559 Lipno-Płock wskazują, że natężenie ruchu na wymienionych drogach jest umiarkowane i wynosi średnio na dobę odpowiednio 744 i 721 pojazdów. W strumieniu pojazdów na wymienionych drogach zdecydowanie przeważają samochody osobowe (489 i 432). Ponadto znaczący udział mają lekkie dostawcze samochody ciężarowe (84 i 109) oraz samochody ciężarowe (48 i 165). Uciążliwości akustyczne drogi wojewódzkiej nr 557 Lipno-Rypin są już większe, gdyż natężenie ruchu na tej drodze sięga 2085 pojazdów na dobę. W strumieniu pojazdów zdecydowanie przeważają samochody osobowe (1583). Ponadto znaczący udział mają samochody ciężarowe (233) oraz lekkie dostawcze samochody ciężarowe (211).

Uciążliwość akustyczna dróg powiatowych jest niewielka. Zgodnie z pomiarami Zarządu Dróg Powiatowych z 2000 r. natężenie ruchu na tych drogach wynosi średnio około 550 pojazdów na dobę. Na obrzeżach Miasta przebiega odcinek linii kolejowej Toruń – Sierpc. W ostatnich latach obserwuje się spadek ilości i długości składów pociągów. Dla powyższej linii o ruchu do 20 składów pociągów na dobę, strefa uciążliwości akustycznej określona izofoną 60 dB (A) dla pory dziennej i 50dB (A) dla pory nocnej sięga odpowiednio do 50 i do 150 m od osi torowiska.

Hałas przemysłowy swym zasięgiem obejmuje z reguły znacznie mniejszy obszar i liczbę ludności narażoną na jego oddziaływanie. Stanowić może jednak znaczne uciążliwości wszędzie tam, gdzie występuje styk zabudowy przemysłowej z zabudową mieszkaniową.

W mieście Lipnie zlokalizowane są następujące zakłady objęte kontrolnymi pomiarami oddziaływania poziomu dźwięku na środowisko:

- P.H.U. Agromlecz Spółka z o.o.;
- „Partner” Spółka z o.o. Markiet nr 1 w Lipnie.

Hałas ten jest bardziej zróżnicowany od hałasu komunikacyjnego ze względu na różnorodność źródeł znajdujących się na terenie podmiotów gospodarczych. Źródłami są instalacje przemysłowe, warsztaty, sieci i urządzenia energetyczne, ale także prowadzona działalność gastronomiczno-rozrywkowa.

1.3. Uwarunkowania rozwoju funkcji obszarów zadrzewionych

Park Miejski im. Gabriela Narutowicza w Lipnie jest niewątpliwie najładniejszym miejscem w Mieście. Położony jest w południowo - wschodniej części miasta, od zachodu ograniczony zabudową przy ul. Piłsudskiego oraz wzgórzem Św. Antoniego, a od strony północnej przylega do niego Komenda Powiatowa Policji, PZU i Przedszkole Miejskie.

Początki parku datuje się na pierwsze lata XX wieku za sprawą środowiska nauczycielskiego. Wykorzystano już istniejące zadrzewienie typu leśnego na wzgórzu, chociaż istnieje przekaz słowny, że drzewa te stanowiły otoczenie zamku. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku posadzono "Dąb Wolności", który rośnie między bazą Zakładu Zieleni Miejskiej, a dawnym placem zabaw. Wcześniej, bo w 1910 roku w pięćsetną rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem, wzniesiono pomnik Św. Antoniego, który został usytuowany na wzgórzu od strony zachodniej. Kompozycyjnie park podzielony jest na dwie części, których oś stanowi szeroka aleja biegnąca z północy na południe. Głównym elementem kompozycyjnym jest polana przylegająca do alei poprzecznej, utrzymana w formie parteru kwiatowego, gdzie dawniej znajdował się zegar kwiatowy, herb, kawiarnia oraz staw. Centralnym punktem polany jest okrągły kwietnik, a nieco dalej znajduje się zabytkowa drewniana altana z 1924 roku. Część zachodnia utrzymana jest w stylu naturalistycznym ze swobodnie prowadzonymi alejami, a najwyższy punkt zajmuje amfiteatr z muszlą koncertową zbudowany pod koniec lat siedemdziesiątych.

Park zajmuje wzgórze morenowo-czołowe o powierzchni 10,28 ha i stanowi formę pośrednią między drzewostanem naturalnym, a założeniem parkowym. Od 1914 roku prowadzono tu kulturę parkową, sadząc gatunki drzew i krzewów szlachetnych m.in. klony, lipy, kasztanowce, akacje. W parku rozpoznano i zidentyfikowano 23 gatunki drzew i krzewów. Najliczniej występuje sosna, dąb szypułkowy i świerk. Trzy dęby są pomnikami przyrody, a ich wiek przekracza 200 lat. Część wschodnia skomponowana jest na zasadzie promieniście rozchodzących się alei, z których każda obsadzona jest innym gatunkiem drzew. I tak mamy aleję bukową, akacjową, lipową, grabową, świerkową, kasztanową czy modrzewiową, jedną z najstarszych i najpiękniejszych w centralnej Polsce.

Aktualny stan parku - pogarszający się stan zdrowotny starodrzewia, niekontrolowany rozwój samosiewu w obszarach zwartej zadrzewienia, erozje powierzchniowe, degradacja

elementów architektury ogrodowej, wyposażenia parku itp. - wskazują na konieczność pilnych, zintegrowanych działań rewaloryzacyjnych. Z uwagi na duże wartości kulturowe i przyrodnicze parku a także fakt, iż jest to jedyny obiekt parkowy w mieście, działania te winny mieć charakter priorytetowy. Rewaloryzacja wzgórza Św. Antoniego powinna być przeprowadzona jednocześnie z rewaloryzacją Parku Miejskiego w oparciu o uzgodnienia z właściwymi służbami konserwatorskimi.

Rewitalizacja zasobów i wykorzystanie naturalnych walorów oraz istniejącej infrastruktury kulturowo-rekreacyjnej jak park, miejsca pamięci, drzewostany, wody stojące i rzeka Mień mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności tych obszarów dla celów realizacji założeń rozwoju społeczno-kulturowego w rozwoju Miasta.

Dzięki powyższym działaniom realizowane będą także cele ochrony krajobrazu i przyrody Miasta, którymi są przede wszystkim utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin i zwierząt wraz z ich siedliskiem a także utrzymanie lub przywrócenie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz innych zasobów i składników przyrody ożywionej i nieożywionej na terenie Lipna.

Łączna powierzchnia, jaką zajmują lasy na obszarze Lipna wynosi 33ha, z tego lasy prywatne obejmują 14ha. Drzewostan w wieku 20 - 40 lat obejmuje powierzchnię 25%. W stosunku do całego Miasta lasy zajmują 2,9% powierzchni. Objęte są nadzorem Nadleśnictwa Skrwilno - Głęboczek. Do czynników klimatycznych o największym znaczeniu dla lasów zalicza się opady atmosferyczne. Dla lasów obejmujących swym obszarem powiat lipnowski roczne opady wynoszą średnio 500 - 550 mm i jest to wielkość minimalna dla zachowania lasów. Lata suche silnie wpływają na kondycję środowisk leśnych i w konsekwencji zwiększają ich podatność na niszczące działanie przemysłu, szkodliwych owadów i chorób grzybowych.

1.4. Zagospodarowanie przestrzenne miasta

Tabela 1. Użytkowanie gruntów Miasta Lipno

Grupy użytków gruntów w gminie Miejskiej Lipno	udział % w całości powierzchni gruntów	powierzchnia w ha		
		powierzchnia administracyjna	gospodarstwa indywidualne	powierzchnia pozostała
1. Użytki rolne, w tym:	48,34	526	430	96
- grunty orne	40,26	438	365	73
- sady	1,20	13	13	0
- łąki trwałe	5,24	57	43	14
- pastwiska trwałe	1,65	18	9	9
Lasy i grunty leśne	13,33	145	14	131
Pozostałe grunty (zabudowania, podwórza, drogi, wody oraz inne i nieużytki)	38,33	417	40	377
Powierzchnia ogólna gruntów miasta	100 %	1088 ha	484 ha	604 ha

Źródło danych: Sprawozdanie R-02 dot. użytkowania gruntów w mieście Lipno, GUS, stan na 31.05.2005

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Gmina Miejska Lipno posiada najmniejszy udział w powierzchni leśnej powiatu lipnowskiego, który wynosi około 1,1% ogólnej powierzchni.

Charakterystyka terenów o przeznaczeniu takim jak produkcja czy składowanie, uwzględnia również analizę większych, pod względem powierzchni obszarów zwartych o takim przeznaczeniu. Teren pod obiekty przemysłowe, rzemieślnicze, składy magazyny zajmuje w mieście powierzchnię 1,47 ha – przy ul. Wojska Polskiego. Wyniki przeprowadzonych porównań tworzą czytelny obraz możliwości dalszego rozwoju przedsięwzięć o charakterze produkcyjnym lub magazynowym na terenie miasta Lipno.

Tabela 2. Szacunkowa powierzchnia terenów niezabudowanych o przeznaczeniu PS, UC, RS

Wyszczególnienie	Powierzchnia terenów niezabudowanych o przeznaczeniu			Procent terenów niezabudowanych w stosunku do powierzchni gminy o przeznaczeniu		
	PS (ha)	UC (ha)	RS (ha)	PS (%)	UC (%)	RS (%)
Miasto Lipno	1,47	1,59	4,41	0,14%	0,15%	0,41%

Źródło danych: Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego

PS - powierzchnia przemysłowo magazynowa

UC - powierzchnia przeznaczona na usługi

RS – powierzchnia pod rekreacje i sport

Tabela 3. Struktura własnościowa gruntów miasta Lipno – stan w dniu 01.01.2006 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział %
- Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	138	12,68%
- Grunty w trwałym zarządzie państw. jedn. org. z wyłączeniem gruntów PGL	28	2,57%
- Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa	5	0,45%
- Pozostałe grunty Skarbu Państwa	14	1,29%
Razem grunty Skarbu Państwa	185	17%
- Grunty SP przekazanych w użytkowanie wieczyste państwowym osobom prawnym	27	2,48%
- Grunty SP przekazanych w użytkowanie wieczyste osobom pozostałym	13	1,19%
Razem: grunty jak wyżej	45	4,13%
- Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	19	1,75%
- Grunty gmin i związków międzygminnych	166	15,26%
- Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	29	2,67%
- Grunty powiatów z wyłączeniem przekazanych w wieczyste użytkowanie	6	0,55%

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

- Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	228	20,96%
- Grunty osób fizycznych nie wchodzących w skład gospodarstw rolnych	334	30,70%
Razem: grunty osób fizycznych	562	51,66%
- Grunty spółdzielni	7	0,64%
- Grunty kościołów i związków wyznaniowych	9	0,82%
- Grunty spółek prawa handlowego	14	0,07%
- Grunty osób nie wymienionych wyżej	16	1,28%
- powierzchnia wyrównawcza	5	-0,46%
Powierzchnia geodezyjna	1088 ha	100 %

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lipnie dla GUS - Wyszczególnienie gruntów stan na 01.01.2006

Zastosowana w opracowaniu powyższa terminologia rodzajów przeznaczenia gruntów oparta jest o „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego³ miasta Lipno” (z 2000r.) obowiązujący na terenie gminy miejsko-wiejskiej Lipno (szczególnie ma to znaczenie w przypadku przeznaczenia UC). W Lipnie przy ul. Szkolnej i ul. Dolnej znajdują się tereny pod obiekty o charakterze usługowo-handlowym zajmują powierzchnię 1,59 ha.

Kolejnym prezentowanym w tym punkcie rodzajem przeznaczenia są obszary, na których można wznosić budynki i obiekty o charakterze turystycznym. Jest to trzeci w kolejności rodzaj przeznaczenia terenu, obejmujący również przedsięwzięcia o charakterze komercyjnym. Miasto posiada tereny pod obiekty o charakterze sportowo-rekreacyjnym o powierzchni 4,41 ha przy ul. Ogrodowej.

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE

2.1. Rozwój historyczny miasta

Lipno należy do najstarszych osad na Ziemi Dobrzyńskiej. Jego początki należy określać na czasy wczesnego średniowiecza. Wtedy Miasto było ważnym ośrodkiem administracyjnym regionu dobrzyńskiego. Najstarsze ślady pobytu człowieka sięgają VII wieku. Miejsce pod gród wyznaczyła sama natura. Prawdopodobnie gród na wzgórzu przy parku miejskim był grodem obronnym. W czasach wczesnopiastowskich gród w Lipnie funkcjonował jako warownia drewniano-ziemna i dotyczył góry Św. Antoniego „Antonius Berg”. Obiekt powstał na przełomie XIII i XIV wieku. Okoliczności dziejowe sprawiły, że w przypadku Lipna zachował się szczęśliwie wójtowski przywilej lokacyjny. Wystawił go w Bobrownikach książę Władysław Gorbacz, w środę po Wielkanocy -15 kwietnia 1349r.. Dzień ten stanowi rzeczywisty moment narodzin Miasta Lipna. Pierwszym wójtem był Mikołaj Rudnik herbu Rogala. Posiadając zwolnienie z wszelkich danin i podatków na okres 12 lat, Miasto miało dogodne warunki do rozwoju. W znaczącym stopniu do jego rozwoju przyczynił się także handel, czemu sprzyjało skrzyżowanie dróg do Kikola, Dobrzynia, Rypina i Bobrownik. Gród nad rzeką Mień stał się wkrótce jednym z ważniejszych miast Ziemi Dobrzyńskiej.

Lipno początkowo było własnością książęcą, a od połowy XIV wieku - królewską. W imieniu króla miastem władali: książę Kaško, a po jego śmierci księżna Małgorzata i Władysław

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lipno, UM Lipno 2000r.

Opolczyk. Od 1371 r. Lipno jest stolicą powiatu, który rozciągał się od Skrwy po Drwęcę i liczył 1252 km². W roku 1388 ukończono budowę kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Zatem Lipno już w średniowieczu stanowiło siedzibę dekanatu. W dniu 25 maja 1422 r. otrzymało akt powtórnej lokacji od Króla Władysława Jagiełły, który zwiększył obszar Miasta o 60 łanów. Do rozwoju gospodarki przyczyniły się przywileje królewskie, które Miasto otrzymało w 1519r. od Króla Zygmunta Starego, w 1558r. od Zygmunta Augusta, w 1703 i 1720 r. od Augusta II oraz w 1785 i 1790r. od Stanisława Augusta Poniatowskiego. Owe przywileje królewskie przyczyniły się do znacznego przyspieszenia rozwoju przestrzennego i gospodarczego. W początkach XVII w. Lipno liczyło 46 domów i 16 domów opuszczonych na przedmieściach.

Duże zniszczenia spowodowały wojny szwedzkie. W 1661 wymienia się już tylko 131 domów. W okresie zaborów gród nad Mienią przeżywał dramatyczne chwile związane z insurekcją kościuszkowską, wyprawą Napoleona na Moskwę, powstaniem listopadowym i styczniowym. Dopiero przywilej króla pruskiego doprowadził do rozwoju przestrzennego i gospodarczego, co uwidacznia się w XIX w. Przyczynia się do tego przyływ kolonistów niemieckich. Byli to głównie kupcy, rzemieślnicy, urzędnicy i oficerowie. W 1800 roku Lipno liczyło tylko 480 mieszkańców i 88 domów a już w 1810r. 1590 mieszkańców i 224 domy. W ciągu następnych 15 lat ludność się podwaja.

Mimo braku fabryk i organizowania targów, na znaczną poprawę gospodarki miała wpływ umowa celna między Rosją a Prusami. Ożywienie stosunków handlowych powoduje rozwój terytorialny Miasta. W połowie XIX w. powstają dwie nowe cukrownie, trzy sklepy z winem, apteka oraz plac handlowy. Po kongresie Wiedeńskim i powstaniu Królestwa Polskiego Lipno staje się obwodem i weszło w skład województwa płockiego.

Pierwsza Wojna Światowa zmieniła radykalnie sytuację w mieście. W 1914 r. powstał Tymczasowy Komitet Obywatelski, a w 1916 r. Polska Organizacja Wojskowa, która przyczyniła się do odzyskania niepodległości w dniu 11 listopada 1918 r. W listopadzie 1918 r. rozpoczął się okres odbudowy. Przystąpiono do budowy szkół. Rozwijało się rzemiosło i handel.

W dniu 8 września 1939 r. Lipno zostało zajęte przez wojska hitlerowskie i zaczęła się okupacja. W dniu 22 stycznia 1945 r. Lipno uzyskało wolność. Rozpoczął się okres odbudowy i rozbudowy miasta. Lipno posiada chlubną historię nasyconą silnym patriotyzmem i bogate tradycje. Obecnie należy do woj. kujawsko-pomorskiego. Lokalizacja przyczynia się obecnie do rozwoju gospodarczego. Powstało tu wiele firm i przedsiębiorstw.

2.2. Obiekty zabytkowe

Lipno ma wielowiekową historię lecz niewiele pozostało w nim zabytków budownictwa. Przez całe wieki zabudowa Miasta w większości była drewniana. Kolejne pożary niszczyły Miasto. W średniowieczu budowano domy w konstrukcji zrębowej, stawiane na wąskich działkach szczytem do ulicy. Rozluźnienie zabudowy śródmiejskiej wskutek zniszczeń wojennych, licznych klęsk, doprowadziło w czasach nowożytnych do stawiania na wolnych parcelach domów większych, usytuowanych do ulicy kalenicą, to jest dłuższym bokiem. Wejścia do tych domów, dzielonych sienią na przestrzał, umieszczane były w elewacji frontowej. Ten typ budynków, z czasem murowanych, rzadko piętrowych utrzymywał się do końca XIX w.

Na przełomie XIX i XX w. zbudowano szereg wielokondygnacyjnych kamienic czynszowych, niekiedy bardzo zdobionych ornamentyką. Wyparły one z ulic niemal całkowicie dawną, parterową zabudowę, krytą wysokimi, siodłowymi dachami. Wśród nich na uwagę zasługują domy przy ul. Mickiewicza, Kościuszki i Piłsudskiego.

Tabela 4. Wykaz zabytków i dóbr kultury na terenie miasta

Lp.	obiekt / zespół obiektów	data wpisu	Nr rejestru
1	gotycki kościół parafialny Wniebowzięcia NMP z II połowy XIV w., brama kościelna	17.02.1981	2/A
2	neogotycki kościół ewangelicki p.w. Św. Trójcy z lat 1865-1868		
3	neogotycka murowana kaplica cmentarna, ogrodzenia z bramą cmentarną, z 1837	12.10.1996	399/A
4	ratusz klasycystyczny zbudowany po 1831		
5	budynek poczty z oficyną z XIX w.	20.01.1995	356/A
6	stara cerkiew z XIX w., obecnie kino		
7	nowa synagoga z pocz. XX w.		
8	park miejski z XIX/XX w. im. Gabriela Narutowicza	23.11.1993	327/A
9	cmentarz ewangelicki z I poł. XIXw.	20.12.1995	371/A
10	cmentarz parafialny z II poł. XIXw.	10.12.1996	399/A
11	wzgórze Św. Antoniego – grodzisko z XIVw	30.12.1993	333/A
12	budynek administracyjny z zespołu sejmiku powiatowego z ok.1920r		
13	budynek administracyjny z zespołu sejmiku powiatowego z ok.1928r		
14	„Hotel Warszawski” z XIX w.		

Źródło danych: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lipno, rok 2000, i Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, Delegatura we Włocławku, Zawiadomienie z dnia 19 lipca 2004r.

Centralnym punktem miasta Lipna jest rynek. Pierwotnie kwadratowy, obecnie prostokątny, o osi głównej wschód - zachód, z ulicami wychodzącymi z narożników. Zabudowa rynku jest w większości klasycystyczna z I połowy XIX wieku, z ratuszem w pierzei południowej. Kościół parafialny, będący cennym zabytkiem usytuowany jest na południowy wschód od rynku, na nieznacznym wzniesieniu. Kościół zbudowany został w II połowie XIV wieku, w stylu gotyckim. W południowej części Miasta znajduje się rynek zwany „czarnym” (obecnie Plac 11 Listopada), ukształtowany w końcu XVIII w., w pobliżu którego usytuowane są: kościół ewangelicki z drugiej połowy XI w. oraz szpital założony w dawnym browarze. W południowo-wschodniej części znajduje się Góra Św. Antoniego parkiem miejskim oraz zlokalizowanym w pobliżu cmentarzem. Obecnie główną osią jest ulica Kościuszki oraz prostopadła do niej ulica Mickiewicza (zwana dawniej Drogą Maliszewską, następnie Dydawska).

We wschodniej części znajduje się cmentarz założony w końcu XVIII wieku.

W 1837 roku na miejscu rozebranego w 1819 roku kościoła pod wezwaniem Św. Barbary wzniesiono neogotycką, murowaną z cegły kaplicę cmentarną. Na cmentarzu znajdują się liczne nagrobki kamienne i żeliwne z połowy XIX wieku. Ponadto istnieje w Lipnie kościół ewangelicki, murowany w stylu neogotyckim, zbudowany w latach 1865-1868 według projektu Wojciecha Wawrzyńca Bobińskiego, pod kierunkiem Ludwika Gosławskiego.

Wyróżniającą się budowlą jest ratusz. Wzniesiony został po 1831 roku w stylu późnoklasycystycznym.

Na obszarze Miasta znajduje się szereg domów z I połowy XIX wieku, o skromnych cechach klasycystycznych. W większości są murowane z cegły, otynkowane, z dachami

siodłowymi. Domy pochodzące ze starej zabudowy znajdują się przy ulicach: Mickiewicza, Staszica, Rapackiego i Kościuszki. Przy tej ostatniej znajduje się dawny "Hotel Warszawski", zbudowany w I połowie XIX wieku, o charakterze klasycystycznym.

Murowana architektura świecka przedstawia się więc nader skromnie. Niestety, szybkiemu procesowi zastępowania w obecnym stuleciu dawnych budynków przez nowe przypisać należy zniknięcie ciekawych przykładów budownictwa drewnianego w Mieście. Mimo to w strefie podmiejskiej zachowało się wiele relikwów budownictwa drewnianego. Znajduje się tam kilka zabytkowych chat wiejskich, których wiek, według określeń miejscowej ludności, sięga 300 lat. Zachowane obiekty mają wszelkie znamiona ludowego budownictwa. Na obszarze Lipna brak jest zabytków „ruchomych” wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków.

2.3. Problematyka kulturowa

Miasto jest ważnym ośrodkiem administracji państwowej. Tu koncentruje się życie polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne powiatu. Władze administracyjne Miasta mieszczą się w Urzędzie Miejskim przy Placu Dekerta 8. Natomiast życie religijne koncentruje się wokół dwóch parafii rzymskokatolickich. Pierwsza pod wezwaniem Wniebowzięcia N.M.P. znajduje się przy ulicy Piłsudskiego. Druga parafia pod wezwaniem Bł. Michała Kozala znajduje się przy ulicy 3 Maja.

Od 1 stycznia 1992 roku funkcjonuje w Lipnie Miejskie Centrum Kultury, które powstało z połączenia Lipnowskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Statutowym zadaniem MCK jest organizowanie i prowadzenie życia kulturalnego Lipna oraz ochrona dziedzictwa narodowego.

W skład Miejskiego Centrum Kultury wchodzi:

- Dział Kultury łącznie z Izbą Muzealną
- Miejska Biblioteka Publiczna oraz jej dwie filie: Filia Biblioteczna na osiedlu Sikorskiego, Filia Biblioteczna na ul. Nieszawskiej
- Kino "Nawojka" na ul. Mickiewicza 33

W dziale kultury prowadzone są następujące sekcje:

• muzyczna	• grupa "ARKA" - dzieci niepełnosprawne
• plastyczna	• Klub Seniora "NAWOJKA"
• teatralna	• Lipnowska Grupa Literacka
• taneczna	• Orkiestra Dęta
• nauka języków obcych	

Orkiestra Dęta przy MCK w Lipnie w roku 2005 obchodziła jubileusz 120-lecia istnienia. Jest jedną z najstarszych istniejących do chwili obecnej orkiestr na terenie kraju. Z okazji jubileuszu w miesiącu czerwcu 2005r. odbył się w Lipnie Wojewódzki Konkurs Amatorskich Orkiestr Dętych o puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Orkiestra uhonorowana została nagrodą Ministra Kultury i Sztuki, a jej członkowie odznaczeniami PZChiO oraz nagrodami Marszałka Województwa. Orkiestra zdobywała

wiele nagród na przeglądach i konkursach. Koncertuje zarówno w kraju jak i poza jego granicami.

Wielu wykonawców działających w ramach MCK oraz pozostających w ścisłej współpracy zdobywa główne nagrody na przeglądach i festiwalach regionalnych i ogólnopolskich. Wysoki poziom artystyczny zauważony został przez ogólnopolskie stacje telewizyjne.

Stale imprezy w mieście to:

- koncerty i imprezy plenerowe w wykonaniu zespołów przy współpracy z MCK oraz artystów profesjonalnych
- wystawy (cykliczne) malarstwa, rzeźby, haftu, publikacji
- lekcje biblioteczne i w izbie muzealnej
- Dni Lipna
- Turniej Tańca Disco
- Przegląd Piosenki Dziecięcej
- Przegląd Teatrów Dziecięcych
- Konkursy recytatorskie
- Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci
- Spotkania autorskie.

Miejski Centrum Kultury współpracuje z lipnowskimi szkołami oraz stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi takimi jak:

- Liga Obrony Kraju
- MKS "MIEN" Lipno
- LKS "Jastrząb" Lipno
- Lipnowski Klub "Kyokushin Karate"
- Klub Diabetyków
- Związek Niewidomych

W Lipnie znajduje się wiele miejsc uwieczniających daty i ludzi związanych z ważnymi wydarzeniami z przeszłości grodu nad rzeką Mień. Najstarszym pomnikiem jest monument Św. Antoniego, wystawiony w roku 1910 w pięćsetną rocznicę zwycięstwa nad Krzyżakami pod Grunwaldem. Pomnik ten stanowił wówczas dowód silnych dążeń niepodległościowych lipnowian.

Elementem historycznym jest wmurowana na zewnątrz kościoła p.w. Wniebowzięcia N.M.P., pod statua Matki Boskiej, tablica pamiątkowa z napisem: „Ziemia Dobrzyńska w setną rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki - 15 października 1917 r.". Tablica istnieje do dzisiaj.

I-sza Wojna Światowa i wojna polsko-rosyjska z 1920 r. przyniosły miastu liczne ofiary. W hołdzie bohaterom lipnowianie wystawili w roku 1930 pomnik w parku im Gabriela Narutowicza. Autorem pomnika był miejscowy rzemieślnik, Feliks Kiniorski, który wyrzeźbił go ręcznie w piaskowcu szydłowieckim. Monument niestety został zniszczony przez Niemców w listopadzie 1939 r. II Wojna Światowa zapisała się tragicznie w dziejach miasta, którego mieszkańcy ponieśli ogromne straty. Po wojnie wystawiono na Placu

Dekerta obelisk - „Pomnik Wdzięczności”, poświęcając go bohaterom miasta i powiatu, pomordowanych przez hitlerowców latach w 1939 - 1945. Obok tego pomnika, w 1965 r., upamiętniono miejsce kaźni (3 listopada 1940 r. pluton egzekucyjny SS rozstrzelał 10 Polaków), odsłaniając symboliczną Ścianę Śmierci.

1 września 1968 r. odsłonięto na budynku Szkoły Podstawowej nr 2 tablicę pamiątkową, poświęconą nauczycielom powiatu lipnowskiego zamordowanym w hitlerowskich obozach koncentracyjnych i poległym w walce z okupantem w latach 1939 - 1945. Na tablicy widnieje 60 nazwisk pedagogów. Nie jest to pełna liczba ofiar, gdyż wówczas zginęło znacznie więcej nauczycieli. Obecnie ustalono już 78 nazwisk pedagogów poległych w czasie ostatniej Wojny Światowej. Podobną tablicę pamiątkową umieszczono w budynku Liceum Ogólnokształcącego im. Romualda Traugutta. Znajduje się na niej napis: „Hołd pamięci nauczycielom i wychowankom gimnazjum i liceum, poległym na polu chwały, pomordowanym w latach 1939 – 1945 (wrzesień 1979). Wychowankowie 1917 - 1939”. Na budynku przy ulicy Mickiewicza, w byłym przedwojennym więzieniu, a obecnie Urzędzie Rejonowym, umieszczono tablicę o treści; „W hołdzie i w dowód wiecznej pamięci męczonym i mordowanym w tym domu obywatelom miasta i powiatu lipnowskiego przez okupanta hitlerowskiego w latach 1939 - 1945 społeczeństwo powiatu lipnowskiego. Lipno, dnia 1 IX 1969”. Dodać należy, że w czasie okupacji Niemcy urządzili w tym budynku areszt. Polaków rozstrzeliwano na miejscu lub wywożono do pobliskich lasów, gdzie dokonywano egzekucji.

W kościele parafialnym w Lipnie znajduje się tablica poświęcona księżom. Upamiętniają one życie i działalność ks. Antoniego Sołtysiaka i ks. Kazimierza Małeckiego. 22 stycznia 1961 r. na domu przy ul. Rapackiego (dawnej Koziej) za sprawą członków sekcji Miłośników Historii Miasta Lipna i Ziemi Dobrzyńskiej odsłonięto tablicę ku czci znakomitego aktora i dramaturga Wincentego Rapackiego. 6 czerwca 1990 r. komisja zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Zespole Szkół Mechanicznych Lipnie wraz z młodzieżą upamiętniła fakt pobierania nauki w szkole przez Lecha Wałęsę, wmurowując na jej gmachu tablicę o treści: „W tej szkole uczył się Lech Wałęsa - laureat Pokojowej Nagrody Nobla. Lipno 1990”.

3. LUDNOŚĆ

Stan ludności w mieście Lipno wg danych z USC Lipno na dzień 30.09.2007r. Wynosił 14 970 mieszkańców. Miasto Lipno należy do grupy gmin w powiecie lipnowskim o najwyższej gęstości zaludnienia na 1 km². Na 1 km² w Lipnie przypada 1375,9 osoby.

Tabela 5. Gęstość zaludnienia w mieście Lipno

Opis	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	osób	%	osób	%	osób	%
jednostka						
populacja	14 970	100	7 794	52,1	7 176	47,9%
gęstość zaludnienia (mieszk./km ²)	1 375,9		714,4		659,5	

Źródło danych: Urząd Miasta Lipno -stan na 30 września 2007r.

Liczba mieszkańców Miasta Lipno na przestrzeni lat 2000 do 2007* wg danych z Urzędu Miasta kształtowała się następująco:

Tabela 6. Charakterystyka ludności według płci w latach 2001-2007*

Rok	populacja ogółem	płeć	
		Mężczyźni	Kobiety
2001	15 174	7 303	7 871
2002	15 117	7 291	7 826
2003	15 052	7 262	7 790
2004	15 052	7 246	7 806
2005	15 012	7 216	7 796
2006	14 883	7 182	7 701
2007*	14 970	7 176	7 814

Źródło danych: Urząd Miejski w Lipnie, * - stan na 30.09.07

Liczba mieszkańców Lipna stanowi 0,75% ogólnej liczby mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego (wg stanu na koniec 2006r.)⁴. Z powyższych danych oraz z wykresu wynika, że nieznacznie lecz systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców Miasta na przestrzeni 2001-2006 o około 0,8 % rocznie, jednak rok 2007 wskazuje nieznaczny napływ ludności.

Tabela 7. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w porównaniu z powiatem, województwem i krajem - stan w dniu 31.12.2006 r.

Wyszczególnienie	Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem	Ludność w wieku produkcyjnym ogółem	Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem
	w %		
Polska	23,99	61,09	14,92
Województwo	24,80	61,42	13,78
Powiat Lipnowski	28,41	57,58	14,01
Miasto Lipno	27,65	58,64	13,71

Źródło: GUS - Internet

Należy zwrócić uwagę na postępujący odpływ osób w wieku przedprodukcyjnym, który świadczy o stopniowym starzeniu się społeczeństwa Miasta (jest to również trend ogólnonarodowy).

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2006r. w Lipnie wynoszący 58,64% jest niższy od średniej krajowej (61,09 %) oraz wojewódzkiej (61,42%). W porównaniu do innych miast województwa kujawsko-pomorskiego jest to jeden ze średnich wskaźników charakteryzujących tą grupę wiekową. W 2000 roku miasto zamieszkiwało 8.749 osób w wieku produkcyjnym. Według prognoz (opracowanych przez WUS w Bydgoszczy) w 2030 r. omawiany udział spadnie do poziomu 57,2% (przy 58% dla województwa).

Tabela 8. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w latach 2000 – 2006

Wyszczególnienie	Miasto Lipno						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006

⁴ Źródło danych: opracowanie WUS w Bydgoszczy

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

	udział %						
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	30,70	30,29	29,96	29,49	28,95	28,35	27,65
Ludność w wieku produkcyjnym	55,44	55,85	56,16	56,58	57,19	57,83	58,64
Ludność w wieku poprodukcyjnym	13,85	13,86	13,89	13,93	13,86	13,82	13,71

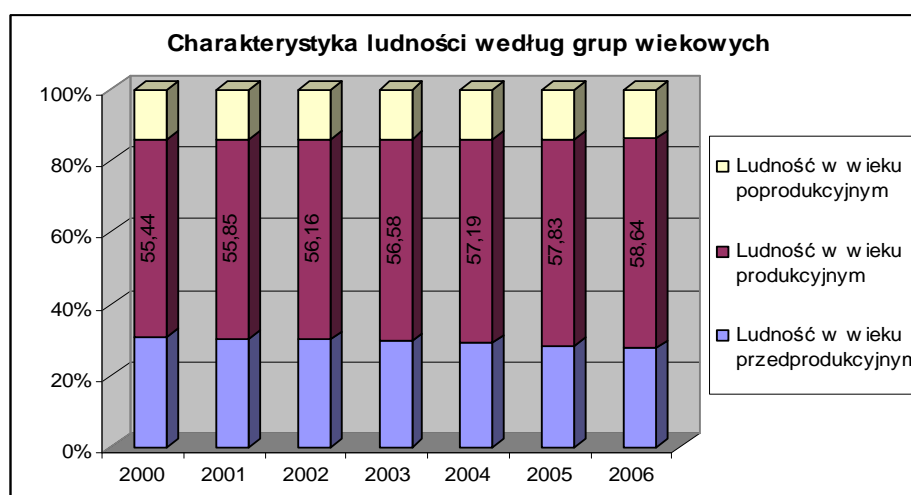
Źródło: GUS - Internet

Struktura ludności według podziału na podstawowe grupy wiekowe (w dniu 31.12.2006r.) wskazuje na 27,65% udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Miasta. Udział ten jest wyższy od średniej krajowej wynoszącej 23,99% oraz wojewódzkiej – 24,80%. Łącznie na terenie Miasta mieszka 4.115 osób w wieku przedprodukcyjnym w porównaniu do powiatu lipnowskiego, gdzie mieszka 19.048 osób. Według prognoz (opracowanych przez WUS w Bydgoszczy) w 2030 r. omawiany udział obniży się do poziomu 19,2 % (przy 18,3% dla województwa).

W Lipnie występuje stosunkowo duże zróżnicowanie struktury wiekowej mieszkańców. Widać wyraźne obniżenie udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ciągu ostatnich 4 lat, który w 2006 roku wyniósł 23,72% i obniżył się o 0,21%.

Ważnym miernikiem charakteryzującym przebieg procesów demograficznych jest saldo migracji wewnętrznej (w granicach państwa). Dla Lipna saldo to w 2006 roku wykazywało wartości ujemne (spadek o 65 mieszkańców) świadczące o stagnacyjnym charakterze tego obszaru. Wskaźnik migracji stałej na 1000 mieszkańców (wynoszący 0,03 osoby) jest zdecydowanie wyższy od średniej wojewódzkiej (-1,623 osoby) oraz innych porównywanych powiatów województwa kujawsko-pomorskiego.

Wykres 1. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w latach 2000-2006

Opracowanie własne na podstawie GUS Internet

Równie ważnym wskaźnikiem ukazującym bieżące tendencje mieszkańców jest ilość zawieranych małżeństw. Ilość zawieranych małżeństw świadczy między innymi o skłonności

mieszkańców do dalszego pobytu w miejscu dotychczasowego zamieszkiwania. W Lipnie w 2006r. Liczba zawartych małżeństw wyniosła 83.

4. MIESZKALNICTWO

Na obszarze Miasta nie występuje jednorodna zabudowa o funkcji jednorodzinnej. Zabudowa zagrodowa jako podstawowy sposób zabudowy oraz zabudowa mieszkalna jednorodzinna jako zabudowa uzupełniająca przemieszana z zabudową mieszkaniową.

Na łączną ilość budynków mieszkalnych wynoszącą ogółem 96 budynków mieszkalnych w budownictwie wielorodzinnym w tym 1200 lokali komunalnych.

Procentowy udział budynków o funkcji jednorodzinnej w stosunku do ogólnej liczby budynków wynosił około 74 %⁵.

Na terenie Miasta znajdują się cztery osiedla mieszkaniowe:

- Reymonta,
- Armii Krajowej
- Sikorskiego
- Korczaka

oraz osiedla domków jednorodzinnych:

- Ziemowita
- Kopernika
- Kwiatów.

W 2006 roku do użytkowania przekazano na terenie powiatu w budownictwie mieszkalnym 78 mieszkań o łącznej powierzchni 8032m². Wszystkie mieszkania zostały zrealizowane w systemie budownictwa indywidualnego.

Tabela 9. Liczba mieszkań i ich powierzchnia oddana do użytku w roku 2006 – na 1000 mieszkańców

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytku w roku 2006		
	ogółem	izby	Powierzchnia w m ²
	na 1000 mieszkańców		
Powiat Lipnowski	0,003	0,0095	22,14
Miasto Lipno	0,029	0,85	20,97

Źródło: GUS – internet

5. INFRASTRUKTURA EKONOMICZNA

5.1. Struktura podstawowych branż gospodarczych

Wg rejestrów prowadzonych przez Urząd Miasta na dzień 31.12.2007 r. na terenie Lipna zarejestrowanych było 1190⁶ podmiotów gospodarczych:

⁵ Źródło danych: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lipno, rok 2000

⁶ Źródło danych: Urząd Miasta Lipno, Wydział Finansowy i Rozwoju Gospodarczego

Tabela 10. Podmioty gospodarcze wg sektorów zarejestrowane na terenie Miasta

ROK	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ilość zarejestrowanych pomiotów gospodarczych	893	980	1011	1044	1079	1112	1153	1190
Zmiana w stosunku do roku poprzedniego %	100 %	109,7 %	103,2 %	103,3 %	103 %	103,6 %	103,2 %	103,3 %

Opracowanie własne: na podstawie informacji z Urzędu Miasta Lipno, Wydział Finansowy i Rozwoju Gospodarczego

Na dzień 30.10.2007 r. na terenie Miasta zarejestrowanych jest 59 jednostek – osób prawnych posiadających wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.

W Lipnie występuje różnorodność branż gospodarczych. Dominuje przemysł spożywczy, metalowy, drzewny, mleczarski i budowlany. Wśród znaczących zakładów produkcyjnych w Lipnie wymienić należy:

- Fabrykę Urządzeń Wentylacyjno-Klimatyzacyjnych "Konwektor"
- Zakład odzieżowy "Markit",
- Spółdzielnię Pracy "Drzewiarz",
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych,
- Wytwórczo-Usługową Spółdzielnię Pracy,
- i wiele mniejszych zakładów pracy.

Największymi pracodawcami są:

- Fabrykę Urządzeń Wentylacyjno-Klimatyzacyjnych "Konwektor" - ok. 300 os
- Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej - ok. 230 os.
- Zakład Obsługi Komunalnej,
- ELSNER-PRODUKT,
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych.

Największymi płatnikami podatku z tytułu dzierżawy gruntów lub wynajmu powierzchni użytkowej budynku pod działalność gospodarczą są następujące jednostki:

- 1) Globus POLSKA Sp.z o.o., ul. W. Polskiego, 14 329m² pow.bud., 75 970m² grunty
- 2) Konwektor Sp. z o.o., odpowiednio 14 282m² i 48 213m²
- 3) SP ZOZ Lipno, 3052m² pow.bud.
- 4) MARKIT-2 Sp. z o.o., 3558 m² pow. bud.
- 5) Plastmet Sp.z o.o., 1788m² pow. bud.
- 6) PPKS , 2859 m² pow. bud., 35602m² pow.gruntu
- 7) Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska 2508m² pow. bud., grunty 11 115m²
- 8) Spółdzielnia Spożywców „Świt” 696m²

Wysokość podatków lokalnych, ulgi i zwolnienia podatkowe mogą w istotny sposób oddziaływać na rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy lub na przyciąganie zewnętrznych inwestorów. Zróżnicowanie stawek podatków od nieruchomości na terenie powiatu lipnowskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Stawki podatku od nieruchomości w latach 2000-2006 w mieście Lipno

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

ROK	od budynków mieszkalnych lub ich części od 1 m ² powierzchni użytkowej		od 1 m ² powierzchni użytkowej budynku lub ich części związanych z działalnością		od 1 m ² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą	
	PLN	wzrost %	PLN	wzrost %	PLN	wzrost %
2000	0,41zł	-	14,36 zł	-	0,50 zł	-
2001	0,46zł	12,2 %	15,86 zł	10,5 %	0,56 zł	12,0 %
2002	0,49 zł	6,5 %	16,83 zł	6,1 %	0,60 zł	10,7 %
2003	0,50 zł	2,0 %	16,83 zł	0 %	0,60 zł	0 %
2004	0,50 zł	0 %	16,83 zł	0 %	0,60 zł	0 %
2005	0,50 zł	0 %	16,83 zł	0 %	0,60 zł	0 %
2006	0,50 zł	0 %	16,83 zł	0 %	0,60 zł	0 %

Opracowanie własne: na podstawie informacji z Urzędu Miasta Lipno, Wydział Finansowy i Rozwoju Gospodarczego

Mieszkańcy Miasta ponoszą powyższe obciążenia podatkowe z tytułu podatku od powierzchni użytkowej w budynkach mieszkalnych (0,50 zł/m² na 2006r).

Stawka podatku od nieruchomości dotycząca 1m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej obowiązująca na terenie Lipna wynosi 16,83 zł/m². Jest to maksymalna stawka ustalana przez Ministerstwo Finansów. Poziom stawki podatku od gruntów związanych z działalnością gospodarczą ponoszą przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w Mieście (0,60zł/m²) i jest to maksymalna stawka ustalana przez Ministerstwo Finansów wyniosła. Należy stwierdzić, iż uchwały Rady Miejskiej Lipna w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości są wysokie i nie przewidują stosowania zwolnień z tytułu płatności podatku od nieruchomości dla powstających inwestycji gospodarczych (prywatnych).

Należy nadmienić, że najczęstszymi ulgami, które stosowane są na terenie kraju przez samorząd gminny jest m.in. zwolnienie z płacenia podatku od nieruchomości (związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą) podatników rozpoczynających działalność na własny rachunek w przypadku, gdy zostali oni zwolnieni z przyczyn ekonomicznych lub ukończyli naukę. Zastosowanie podobnych regulacji podatkowych może przyczynić się do pobudzenia lokalnego rynku pracy (np. z uwagi na wysokie bezrobocie wśród młodych mieszkańców lub grupowe zwolnienia z zakładów pracy).

W celu przyciągnięcia dużych inwestorów samorządy gminne wprowadzają znaczące ulgi lub zwalniają z podatków podmioty gospodarcze na okres kilku lat, które m.in. wykupią grunt lub prawo użytkowania wieczystego gruntu, a następnie wybudują i oddadzą do eksploatacji nowe obiekty produkcyjne bądź usługowe. Wspomniane zwolnienia uzależnione są zwykle od wzrostu stanu zatrudnienia pracowników (na czas nieokreślony) z terenu gminy.

5.2. Struktura zatrudnienia

Na terenie miasta Lipno w gospodarce narodowej (pracujący poza rolnictwem indywidualnym, według miejsca pracy, bez jednostek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek cywilnych, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób) zatrudnionych było 6.825 osób (w dniu 31.12.2004 roku).

Tabela 12. Pracujący w gospodarce narodowej¹ – stan w dniu 31.12.2004 r.

¹ – poza rolnictwem indywidualnym, według miejsca pracy, bez jednostek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek cywilnych, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób;

Wyszczególnienie	Prac. w gosp. narodowej ogółem	Prac. w gosp. narodowej na 1000 mieszk. w wieku produkcyjnym	sektor publiczny	sektor prywatny
			udział %	
Województwo	-	297,2	44,4	55,6
Powiat Lipnowski	6 883	169,8	55,2	44,8
Miasto Lipno	3 835	242,9	33,4	66,6

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego – czerwiec 2005 - WUS w Bydgoszczy

Miasto charakteryzuje się dość wysoką liczbą osób zatrudnionych w gospodarce narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Na podstawie danych o zatrudnieniu można określić wskaźnik liczby pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Dla miasta Lipno wynosił 242,9 osoby i kreował się jako średnia arytmetyczna rozpatrywanych jednostek administracyjnych. Porównując z powiatem lipnowskim, w którym wskaźnik wynosił 169,8 osoby był on niższy 73,1 osoby a w stosunku do wskaźnika dla województwa kujawsko-pomorskiego był niższy o 54,3 osób. Z powyższych danych wynika, iż znaczna część mieszkańców zatrudniona jest w małych podmiotach gospodarczych prowadzących swoją działalność na terenie miasta.

Analizując ludność powiatu zdecydowana większość pracujących w gospodarce narodowej zatrudniona była w sektorze publicznym (55,2%), co w przyszłości może wpływać w mniejszym stopniu na zmianę wielkości i struktury zatrudnienia. Duże podmioty gospodarcze w większym stopniu narażone są na zmiany (redukcje lub zwiększenie zatrudniania) niż podmioty zaliczone do sektora publicznego. Z tego powodu pogorszenie lub poprawa sytuacji gospodarczej będzie miała mniejszy wpływ na lokalny rynek pracy niż ma to miejsce na terenie innych miast gdzie udział sektora publicznego jest zdecydowanie mniejszy.

W 2004r. W mieście spośród pracujących w gospodarce narodowej aż 19,85% (1.355 osób) zatrudnionych było w podmiotach zakwalifikowanych do sekcji edukacja, 19,21% (1.311 osób) - ochrona zdrowia i opieka społeczna, 9,48% (647 osób) – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Bardzo niski był natomiast udział osób zatrudnionych w podmiotach zakwalifikowanych do sekcji przemysł. Dla porównania dla powiatu lipnowskiego wyniósł on tylko 28,10% (1.918 osób) przy 36,57% dla całego województwa kujawsko-pomorskiego. Szczegółowe porównanie struktury zatrudnienia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Pracujący w gospodarce narodowej¹ według sekcji w dniu 31.12.2004r.

	województwo kujawsko- pomorskie	Miasto Lipno	Powiat Lipnowski
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4,02	3,78	1,49
przemysł	46,88	44,63	28,10
budownictwo	5,84	6,44	4,00
handel i naprawy	8,01	7,54	10,21
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2,08	3,68	3,43
obsługa nieruchomości i firm; nauka	1,33	3,57	0,81

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	5,45	5,29	9,48
edukacja	12,31	10,56	19,85
ochrona zdrowia i opieka społeczna	7,31	10,28	19,21
pozostałe	6,77	4,22	3,41

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego, czerwiec 2005 - WUS w Bydgoszczy

1 – poza rolnictwem indywidualnym, według miejsca pracy, bez jednostek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek cywilnych, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób;

W 2004 roku na terenie miasta Lipno 58,72% wszystkich pracujących w gospodarce narodowej stanowiły kobiety. Jest to zdecydowanie większy udział niż w przypadku całego kraju (48,2%) czy województwa kujawsko-pomorskiego (47,5%).

Tabela 14. Pracujący w gospodarce narodowej¹ – stan w dniu 31.12.2004 r.

Wyszczególnienie	Udział % kobiet w prac. w gosp. narodowej ogółem	Prac. w gosp. narodowej ogółem	Prac. w gosp. narodowej ogółem – kobiety	Pracujący w gospodarce narodowej ¹			
				Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybołówstwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe
				udział %			
Polska	48,2	345,4	166,5	*	*	*	*
Województwo	47,5	334,0	158,6	2,6	42,4	28,2	26,9
Powiat Lipnowski	58,72	173,2	101,7	2,46	26,78	21,66	49,11
Miasto Lipno	61,41	398,7	244,8	0,03	29,44	21,77	48,76

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2004 – tom II” - WUS w Bydgoszczy

* - brak danych

1 – poza rolnictwem indywidualnym, według miejsca pracy, bez jednostek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, spółek cywilnych, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób;

W przypadku analizowanych obszarów Lipno posiada (w dniu 31.12.2004r.) najwyższy wskaźnik liczby pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (tj. 398,7 osoby). Dla porównania najniższy wskaźnik dotyczy Gminy Lipno (69,41 osoby). Miasto posiada 29,44% udział w osobach zatrudnionych w dużych zakładach zakwalifikowanych do sekcji przemysł i budownictwo.

5.3. Struktura bezrobocia

Pogłębiająca się na rynku pracy nierównowaga pomiędzy podażą pracy, a popytem powiększa skalę bezrobocia na terenie Miasta Lipna i powiatu lipnowskiego. Procesy restrukturyzacyjne gospodarki oraz zahamowanie wzrostu gospodarczego przyczyniają się do utrzymywania wysokiego poziomu bezrobocia.

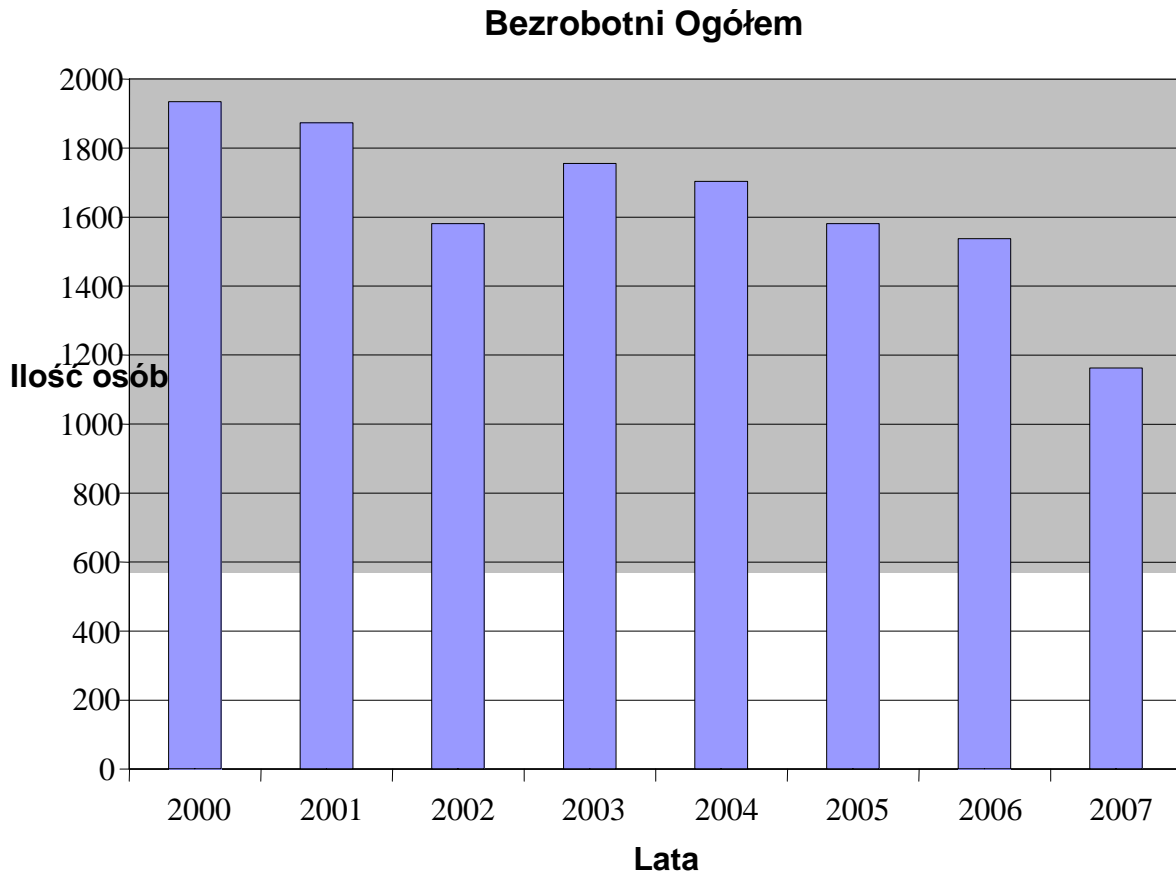
Sytuacja na lokalnym rynku pracy w przeciągu ostatnich 6 lat (2000-2006) pogorszyła się i nie daje perspektyw aby w najbliższym czasie sytuacja się poprawiła, spadek w ostatnich 3 latach spowodowany jest wyjazdami osób za granicę oraz pracami sezonowymi. Powiat

lipnowski zajmuje niechlubne drugie miejsce w województwie gdy chodzi o wysokość stopy bezrobocia.

W końcu lipca 2007 roku w mieście zarejestrowanych pozostawało 1162 bezrobotnych, (w tym bez prawa do zasiłku 215 osób). Było to o 24,4% mniej niż w końcu grudnia 2006 roku i 26,5% osób więcej niż w grudniu 2005 roku. Wśród bezrobotnych w lipcu 2007r. przeważają mężczyźni w liczbie 733 – kobiety stanowią 47,7% ogółu bezrobotnych w mieście.

Wykres 2. Wielkość bezrobocia na terenie miasta Lipno w latach 2000-2006

Opracowanie własne: na podstawie informacji z PUP w Lipnie,

Prawo do pobierania zasiłku w Lipnie przysługiwało w końcu grudnia 2006 r. 277 osobom bezrobotnym. W porównaniu do końca grudnia 2005, kiedy to zasiłek pobierało 340 bezrobotnych.

W ciągu ostatniego okresu można zauważyć spadek udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych. W okresie od grudnia 2006 r. do lipca 2007 r. zmniejszył się o 22%. Należy dodać, że w liczbie bezrobotnych mężczyzn w relacji grudzień 2006 do lipca 2007 nastąpił spadek w wysokości 27%.

Tabela 15. Udział kobiet w bezrobotnych w latach 2000-2006

lata	2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni ogółem	1 873	962	1 581	775	1 755	873	1 703	861	1 581	775	1 537	804
% kobiet	100%	51,4%	100%	49,0%	100%	49,7%	100%	50,6%	100%	49,0%	100%	47,7%

Opracowanie własne: na podstawie informacji z PUP w Lipnie,

W województwie kujawsko-pomorskim w dniu 31.08.2007 r. stopa bezrobocia wynosiła 15,6% i była wyższa od analogicznej dla kraju (12%).

Trudną sytuację na lokalnym rynku pracy podkreśla udział osób pozostających bez pracy. Miasto zostało zaliczone przez Wojewódzki Urząd Pracy do obszarów szczególnie zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Poziom bezrobocia liczony liczbą osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na 1000 mieszkańców wynosił (w dniu 31.12.2006 r.) 103,9. W tym samym okresie średnia dla całego kraju była zdecydowanie niższa i wyniosła 62.

Tabela 16. Zarejestrowani bezrobotni w porównaniu z większymi jednostkami terytorialnymi (stan na dnia 31.07.2007)

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni	
	Ogółem	na 1000 mieszkańców
Polska	1 856 059	56,3
Województwo	127 666	61,9
Powiat Lipnowski	7 100	108,1
Miasto Lipno	1 162	78

Źródło: Internet, PUP w Lipnie

Przeprowadzona analiza struktury i rodzaju bezrobocia dotycząca Lipna przedstawia stan na dzień 31.12.2006 roku. Ze statystyk wynika, że dominującą grupę bezrobotnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata (31,45%). Liczba bezrobotnych w przedziale 18-24 lata również stanowi poważny odsetek, bo aż 25,30% ogółu zarejestrowanych w mieście Lipno. Najmniejszy procent stanowią bezrobotni w przedziale 55 lat i powyżej (4,27%).

Według danych na koniec czerwca 2007 r. można zauważyć, iż trudności w znalezieniu zatrudnienia mają osoby z krótkim stażem zawodowym lub nie posiadającym go. Osoby nie posiadające żadnego stażu stanowią aż 36,15% ogółu zarejestrowanych w powiecie. Nieco mniejszy odsetek stanowią osoby z niewielkim stażem pracy tj. 1-5 lat stanowią 20,58% ogółu zarejestrowanych.

Ważną informacją charakteryzującą sytuację wśród bezrobotnych jest długość okresu, przez który pozostają bez pracy. Szczególnie trudnym problemem w skali powiatu wśród bezrobotnych jest okres pozostawania bez pracy. Niepokojącym jest fakt, iż osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy) wg stanu na koniec czerwca 2007 r. stanowią jedną trzecią rejestru ewidencji wszystkich osób bezrobotnych (35,61%).

Tabela 17. Bezrobotni według wykształcenia w latach 2000-2006

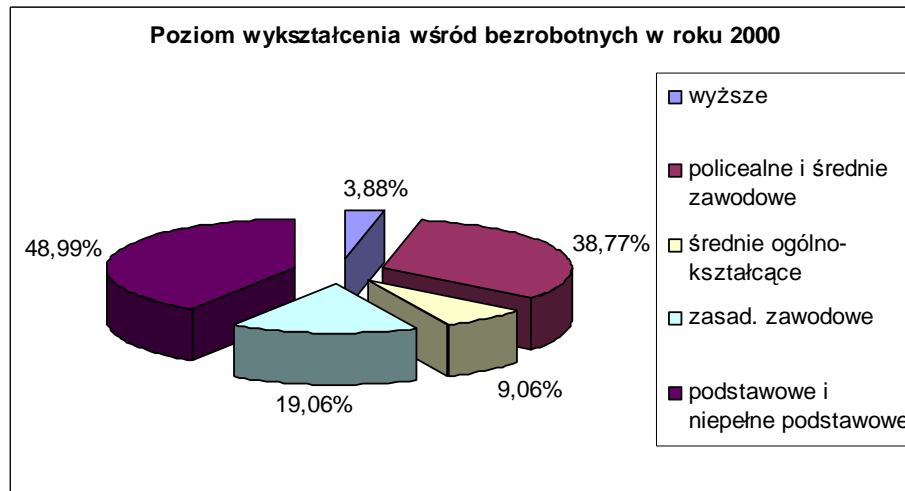
Wyszczególnienie	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe i niepełne podstawowe
2000	22	261	181	648	822
2001	29	264	173	264	774

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

2002	46	196	126	196	660
2003	42	278	126	278	724
2004	66	256	120	256	699
2005	54	264	126	265	681
2006	65	258	162	448	604

Źródło: PUP w Lipnie, *dane za I-sze półrocze 2006

Opracowanie własne: na podstawie PUP w Lipnie

Z analizowanych danych osób bezrobotnych wynika, że poziom wykształcenia jest istotnym czynnikiem wpływającym na status osób bezrobotnych. Bezrobocie dotyczy tylko w niewielkim stopniu osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Największe problemy z podjęciem pracy mają osoby o niskim poziomie wykształcenia, bez kwalifikacji pożądaných na rynku pracy. W końcu roku 2006, w rejestrach PUP w Lipnie wśród bezrobotnych szczególnie liczna jest grupa osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (stanowią 39,30% ogółu) oraz z zasadniczym zawodowym (stanowią 29,15% ogółu). Najmniejszy odsetek stanowią osoby z wykształceniem wyższym (4,23% ogółu) oraz ze średnim ogólnym (10,54% ogółu zarejestrowanych).

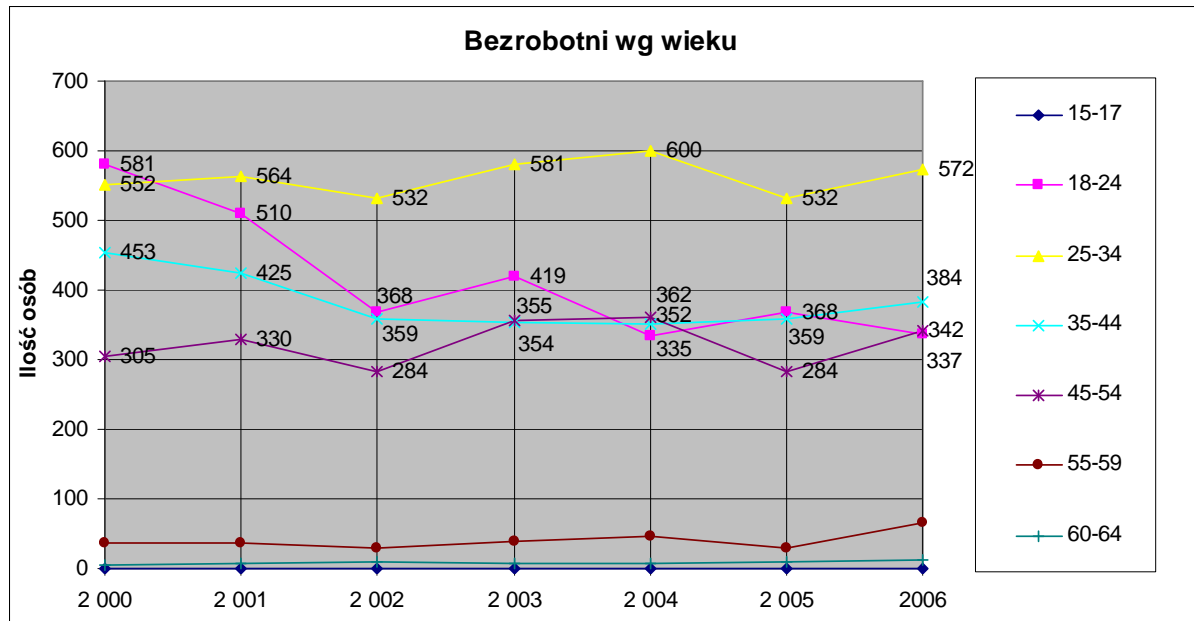
W województwie zarejestrowanych było 160 061 osób bezrobotnych (stan w dniu 31.12.2006). Stopa bezrobocia wynosiła 19,3%. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim jest o 4,4 pkt. procentowego wyższa niż krajowa stopa bezrobocia, co zalicza to województwo do województw o najwyższej stopie bezrobocia.

W strukturze bezrobotnych w województwie według płci dominują kobiety, które stanowią 55,2% ogółu bezrobotnych w województwie (stan na 31.12.2006). Zasiłek dla bezrobotnych pobierało w grudniu 2006 roku 11,7% bezrobotnych kobiet i 21,4% bezrobotnych mężczyzn. W strukturze bezrobotnych według wieku dominują ludzie młodzi – 22,48% z nich nie ukończyło 25 roku życia (to o 1,17 pkt. procentowego mniej niż w roku ubiegłym).

Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25-34 lata, jest to 28,3% ogółu bezrobotnych. Analiza struktury bezrobotnych pod względem poziomu wykształcenia na koniec 2006 roku wykazuje, że najbardziej liczne są grupy osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i podstawowe (36,7% ogółu) oraz zasadnicze zawodowe (33,3%). Osoby z wykształceniem wyższym stanowią najmniejszy udział bezrobotnych – 3,9%, jednakże w porównaniu z rokiem ubiegłym (2,6%) nadal można obserwować wzrost populacji bezrobotnych legitymujących się wykształceniem wyższym.

Wykres 3. Bezrobotni według wieku w latach 2000-2006

Źródło danych: PUP w Lipnie,

W województwie kujawsko-pomorskim osoby, które nie ukończyły 24 roku życia to obecnie 21,7% ogółu bezrobotnych. W końcu grudnia 2006 osoby, które są w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 7,7% ogółu bezrobotnych. W końcu grudnia 2006 roku osoby pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy stanowiły 49,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 68,2%).

Tabela 18. Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	LICZBA BEZROBOTNYCH-STAN W KOŃCU ROKU			
	2003	2004	2005	2006
Wiek				
0-24	58204	51 571	43 878	34 783
25-34	60 729	57 216	54 446	45 241
35-44	45 639	41 854	39 489	33 193
45-54	41 950	42 372	42 065	37 772
55-59	4 940	5 862	7 329	7 962
60-64	604	691	814	1 110

5.4. Aktywność ekonomiczna mieszkańców miasta

Według danych z 2006r., średni dochód na 1 mieszkańca miasta Lipna wynosił 2104,15 zł.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Na terenie Lipna rozwija się branża przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym zakłady zajmujące się produkcją masła, mleka, jogurtów, serów twardych, twarogu i śmietany, istnieje także zamrażalnia owoców i warzyw. Dobrze rozwinięta jest sieć handlowo-usługowa. Przemysł reprezentuje m.in. fabryka urządzeń wentylacyjno-klimatyzacyjnych oraz zakład odzieżowy produkujący lekką konfekcję damską.

W dniu 31.09.2005 współczynnik aktywności zawodowej kobiet wynosił 49,3%, a mężczyzn 65,5%, natomiast współczynnik aktywności zawodowej ogółem wynosił 57%. Na koniec września 2005 roku wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim ogółem wynosił 45,7%, wskaźnik zatrudnienia dla kobiet wynosił 38,7%, natomiast dla mężczyzn wynosił 53,5%. W strukturze pracujących według sektorów gospodarki (stan w dniu 31.12.2004) dominuje przemysł – 25,2% ogółu pracujących, a następnie rolnictwo, rybołówstwo, łowiectwo i leśnictwo – 18,5%.

Tabela 19. Ilość podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 1000 mieszkańców – stan w dniu 31.12.2006,

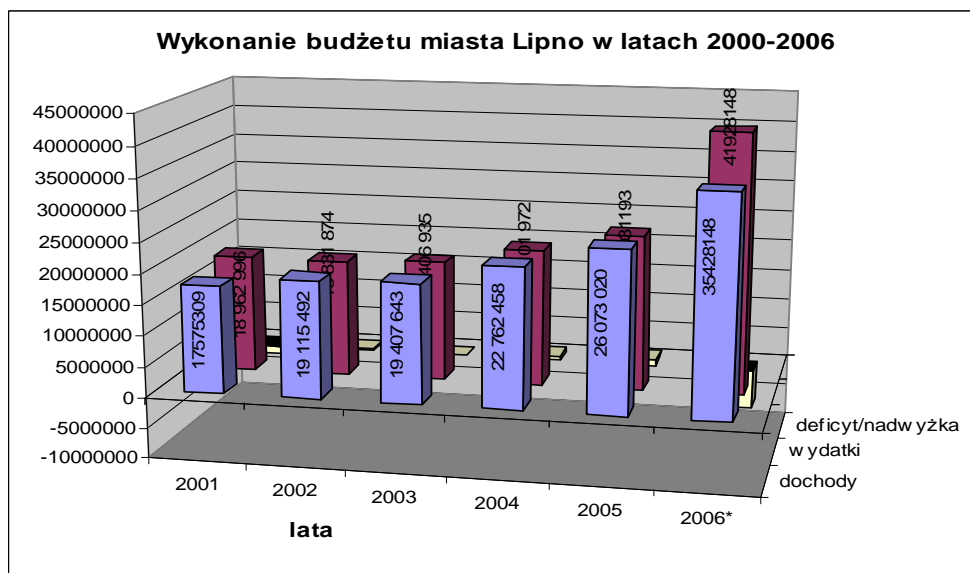
Wyszczególnienie	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON ogółem	
	ogółem	na 1000 mieszkańców
Polska	3 636 039	95,4
Województwo	168 949	90,4
Powiat Lipnowski	4665	69,6
Miasto Lipno	1 792	120,4

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Lipno, 2004

5.5. Finanse miasta Lipno

W analizie finansów publicznych Lipna oparto się na danych za lata 2000-2006. W budżecie Miasta w okresie 2000-2005 zauważanym jest fakt, że nigdy nie wystąpił deficyt.

Wykres 4. Wykonanie budżetu miasta Lipno w latach 2001-2006*

ROK	Dochody	Wydatki	Nadwyżka/Deficyt
	w zł		
2001	17 575 309	18 962 996	- 1 387 687

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

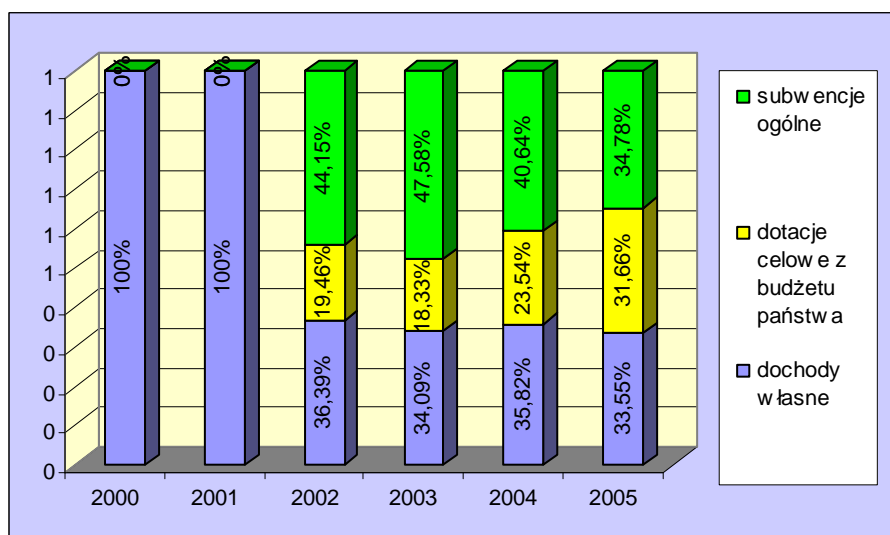
2002	19 115 492	18 831 874	+ 283 618
2003	19 407 643	19 406 935	+ 708
2004	22 762 458	22 101 972	+ 660 486
2005	26 073 020	25 031 193	+ 1 041 827
2006	31 212 966	35 964 969	- 4 752 003

Opracowanie własne: Urząd Miasta Lipno, grudzień 2006,

W roku 2006 dochody budżetu miasta Lipno wyniosły 31 212 966zł i były najwyższe w rozpatrywanym okresie. Od roku 2003 zauważamy znaczący wzrost zarówno po stronie dochodów jak i wydatków w budżecie miasta. Stosunek lat 2005-2006 dochodu budżetu miasta wzrosły o 19,7%, a wydatki 43,68%. Na taką sytuację miały wpływ wzrost dochodów z tytułu podatku od osób fizycznych o 28,45% oraz wpływ z dochodów własnych o 9,74%. Również w strukturze dochodów zauważalne są zmiany. Zwiększył się udział dotacji o 6,22 porównując z rokiem ubiegłym. Jednocześnie zmalał udział subwencji o 3,42%.

Dochody własne Lipna wynosiły 9 507 583zł i stanowiły 29% jego wszystkich dochodów. Dochody własne miasta Lipno od 3 lat wykazują niewielką lecz stałą tendencję zwyżkową w strukturze dochodów całość budżetu.

Wykres 5. Dochody budżetu miasta Lipno w latach 2000-2005r - udział procentowy

Opracowanie własne: Urząd Miasta Lipno

Tabela 20. Dochody budżetu miasta Lipno w latach 2000-2006 - w zł

lata	dochody własne	podatek od osób fizycznych	dotacje celowe z budżetu państwa	subwencje ogólne
	kwota w zł			
2000	6 851 623	2 261 891	3.411.892	6.313.224
2001	6 680 924	2 028 940	3.630.717	7.114.446
2002	6.882.862	2.011.175	3.680.912	8.351.252
2003	6.531.741	2.147 218	3.511.801	9.116.048
2004	8.053.988	2.985.616	5.292.270	9.135.918
2005	8.663.491	3.384.807	8.175.105	8.981.012
2006	9.507.583	4.347.831	8.683.848	8.673.703

Źródło: Urząd miasta Lipno,

Średnia wielkość dochodów budżetowych w roku 2006, przypadająca na jednego mieszkańca dla miasta Lipna wyniosła 930, zł i była wyższa o 127,4 zł od roku . Również wszystkie porównywane w niniejszym opracowaniu powiaty posiadają wyższą średnią.

Wydatki z budżetu miasta Lipno kształtowały się jak pokazano w poniższej tabeli, na ich wysokość złożyły się następujące składowe:

Tabela 21. Wydatki budżetu miasta w latach 2003-2006 na wszystkie kategorie

Nazwa kategorii	2003	2004	2005	2006
Rolnictwo i łowiectwo	225	300	320	1437
Transport i łączność	451.165	321.688	195.517	604.718
Gospodarka mieszkaniowa	38.782	46.955	67.698	65.882
Działalność usługowa	151.537	201.446	188.963	206.846
Administracja publiczna	2.401.321	2.485.094	2.529.086	2.596.280
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	32.538	19.096	54.936	32.049
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	34.761	28.690	15.418	88.910
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	-	148.442	107.951	76.000
Obsługa długu publicznego	-	48.712	27.066	95.314
Oświata i wychowanie	7.813.716	9.993.667	10.405.873	10.965.663
Ochrona zdrowia	200.305	215.330	216.246	196.492
Pomoc społeczna	3.534.787	5.628.655	7.916.310	9.089.480
Edukacyjna opieka wychowawcza	1.701.485	159.737	776.017	1.062.018
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.013.629	1.716.614	1.426.338	9.665.586
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	790.309	841.511	859.165	876.845
Kultura fizyczna i sport	240.675	246.035	244.289	341.448
Razem wydatki	19.406.935	22.101.972	25.031.193	35.964.968

Źródło: Urząd Miasta Lipno, Wydział Finansowy i Rozwoju Gospodarczego

Jak wyżej wspomniano zarówno dochody tak i wydatki w Lipnie rosły z biegiem lat w badanym okresie w dosyć znaczącym tempie ponad 13% z roku na rok (z roku 2004 na 2005 wydatki wzrosły 13,25%, z roku 2003 na 2004 o 13,88%) Nieco inaczej wzrost wyglądał w

latach 2002 na 2003, kiedy wzrost wydatków był niewielki i wyniósł 3%. Jednak w 2006 roku w porównaniu z 2005 rokiem wzrosły o 43,68%.

Tabela 22. Wydatki budżetu miasta w latach 2000-2006 na wybrane kategorie – udział %

Wyszczególnienie	Administracja publiczna	Oświata i wychowanie	Gospodarka komunalna	Pomoc społeczna
	udział %			
2001	2.271.939	6.352.114	3.374.092	3.654.780
2002	2.403.281	6.755.213	2.401.194	3.694.508
2003	2.401.321	7.813.716	2.013.629	3.534.787
2004	2.485.093	9.993.667	1.716.614	5.628.655
2005	2.529.086	10.405.873	1.426.338	7.916.310
2006	2.596.280	10.965.663	9.665.586	9.089.480

Źródło: Urząd Miasta Lipno, dane wg planu finansowego

Tabela 23. Wydatki w zł / na jednego mieszkańca

Wyszczególnienie	Administracja publiczna	Oświata i wychowanie	Gospodarka komunalna	Pomoc społeczna
	na 1 mieszkańca			
2001	149,73	418,62	222,36	240,85
2002	158,98	446,86	158,84	244,39
2003	159,54	519,11	133,78	234,84
2004	165,10	663,94	114,05	373,95
2005	168,47	693,17	95,01	527,33
2006	174,4	736,79	649,44	610,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urząd Miasta Lipno.

O możliwościach realizacji wytyczonych celów przez gminy decydują w głównej mierze dostępne środki finansowe. Średnia wielkość dochodów budżetowych w roku 2006, przypadająca na jednego mieszkańca dla wszystkich gmin z terenu Polski wyniosła 2.431,7 zł i była wyższa o 327 zł od średniej dla gmin powiatu lipnowskiego (2104,15 zł).

Tabela 24. Dochody i wydatki w 2006r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca w porównaniu z innymi jednostkami administracyjnymi

Wyszczególnienie	Dochody budżetu	Wydatki z budżetu
	na 1 mieszkańca w zł	
Polska	2.431,7	2.476,0
Województwo	2.311,4	2.455,7
Powiat Lipnowski	2.233,2	2.348,1
Miasto Lipno	2104,1	2.424,5

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2004 – tom II” - WUS w Bydgoszczy

Dokonując analizy poszczególnych budżetów należy zwrócić uwagę na udział dochodów własnych w dochodach ogółem gminy. Najwyższe wskaźniki występują zawsze w ośrodkach miejskich, co wynika z większego udziału podatków lokalnych w ich dochodach (np. podatki od nieruchomości).

Najwyższy udział dochodów własnych w dochodach ogółem w roku 2006 w powiecie lipnowskim posiada Miasto Lipno (30,5 %) i tym samym posiada najwyższy spośród gmin powiatu wskaźnik dochodów własnych przypadających na 1 mieszkańca (641,2 zł). Najniższy

udział dochodów własnych w ogólnych dochodach posiada Gmina Bobrowniki (16,87%). Brak własnych źródeł dochodu powoduje, że gminy nie mogą prowadzić aktywnej polityki inwestycyjnej.

Tabela 25. Dochody własne i wydatki inwestycyjne w 2006r.

Wyszczególnienie	dochody własne		wydatki inwestycyjne	
	udział %	na 1 mieszkańca	udział %	na 1 mieszkańca
Województwo	45,8	1058,7	18,86	463
Miasto Lipno	30,5	642,2	28,26	685

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 200– tom II” - WUS w Bydgoszczy

5.6. Atrakcyjność inwestycyjna Miasta Lipna.

Dla określenia atrakcyjności inwestycyjnej powiatu lipnowskiego posłużono się w niniejszym opracowaniu badaniami przeprowadzonymi przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (trzecia część rankingu „Atrakcyjność Inwestycyjna Miast Powiatowych 2000 r.”). Badania te określają atrakcyjność inwestycyjną miast powiatowych.

Z rankingu obejmującego 260 miast powiatowych w niniejszym opracowaniu przedstawiono miasta znajdujące się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego oraz najlepsze miasta objęte przedmiotowym rankingiem.

Podstawowym źródłem informacji o miastach były dane urzędowe pochodzące z wielu instytucji, min. GUS, NBP, PAIZ oraz Urzędów Gmin.

Ogółem zgromadzono ponad 70 wskaźników pogrupowanych w 9 „czynników atrakcyjności inwestycyjnej”:

- Chłonność rynku lokalnego;
- Jakość rynku pracy (przede wszystkim poziom wykształcenia, struktura szkolnictwa, obecność instytucji naukowych i badawczych);
- Klimat społeczny (stabilność lokalnej sceny politycznej i rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego);
- Infrastruktura techniczna;
- Infrastruktura otoczenia biznesu;
- Dostępność komunikacyjna;
- Skuteczność dotychczasowej transformacji ustrojowej (dotychczasowe inwestycje zagraniczne, postępy w prywatyzacji);
- Możliwości wypoczynkowe;
- Aktywność marketingowa władz samorządowych;

W oparciu o wskaźniki cząstkowe dotyczące poszczególnych czynników sporządzono wskaźnik syntetyczny atrakcyjności inwestycyjnej. Porównywane w rankingu miasta zakwalifikowano do klas atrakcyjności inwestycyjnej oznaczonych od A, B (klasa najatrakcyjniejsza), poprzez C, D (atrakcyjność przeciętna) do E, F, G (najmniejsza atrakcyjność inwestycyjna).

Ze względu na poszczególne czynniki najbardziej atrakcyjne okazały się:

- *chłonność rynku lokalnego*
- *jakość rynku pracy*
- *klimat społeczny*
- *infrastruktura techniczna*
- *infrastruktura otoczenia biznesu*
- *dostępność komunikacyjna*
- *skuteczność transformacji gospodarczej*
- *możliwości wypoczynkowe*
- *aktywność marketingowa*

W rankingu opracowanym przez IBnGR Lipno zakwalifikowane zostało poniżej klasy D. Autorzy rankingu dla miast zakwalifikowanych do klas niższych niż D nie ujawnili zajmowanych przez nie miejsc i kategorii (E, F, G).

Do klasy A (o najwyższej atrakcyjności) zaliczonych zostało 18 miast, a najwyżej oceniona została Piła - 1 pozycja. Z województwa kujawsko-pomorskiego nie zakwalifikowano żadnego ośrodka miejskiego do grona miast o najwyższej atrakcyjności inwestycyjnej.

W klasie B znalazło się 46 miast w tym między innymi Inowrocław – 60 pozycja. W kolejnej klasie znalazły się następujące miasta: Świecie - 77 pozycja, Brodnica - 90 pozycja.

Spośród miast z terenu województwa kujawsko-pomorskiego do klasy D zaliczono dwa miasta: Chełmno - 104 pozycja oraz Golub-Dobrzyń – 137 pozycja.

Tabela 26. Atrakcyjność inwestycyjna Miasta Lipna

Lp.	Forma własności	Powierzchnia ogólna w ha	% udziału
1	Prywatna	468	43,02
2	Publiczna w tym:	620	56,98
	-lasy państwowe pod zarządem Dyrekcji Lasów państwowych	144	13,23
	-komunalna	130	11,94
	-inne	14	1,28
3	Ogółem	1088	100,0

Program ochrony środowiska dla Gminy Miejskiej Lipno na lata 2004-2011, marzec 2004 Lipno we wszystkich wyszczególnionych powyżej czynnikach atrakcyjności inwestycyjnej zostało ocenione najniżej (klasa E, F i G).

Zróżnicowanie aktywności inwestorów zagranicznych wśród miast powiatowych jednoznacznie pozwala stwierdzić zbieżność decyzji podejmowanych przez kapitał obcy z ocenami atrakcyjności inwestycyjnej. Wartości wszystkich wskaźników (średni i per capita) zmniejszają się w miarę spadku atrakcyjności inwestycyjnej. O ile w przeciętnym mieście powiatowym zaliczanym do klasy A w 1999 roku zarejestrowanych było 6,5 spółki zagranicznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, to w miastach klasy B wskaźnik ten wynosił prawie dwa razy mniej (3,8), a w miastach o atrakcyjności niższej od przeciętnej (klasy E, F, G) był kilkanaście razy niższy (0,5).

Nie oznacza to oczywiście, że mało atrakcyjne w przedmiotowym rankingu miasta nie mają żadnych szans na przyciągnięcie inwestorów, ale sukcesy takie są znacznie rzadsze.

Poniżej klasy D (E, F, G) w kolejności alfabetycznej znalazły się następujące miasta województwa kujawsko-pomorskiego: Aleksandrów Kujawski, Lipno, Mogilno, Nakło nad Notecią, Radziejów, Rypin, Sępólno Krajeńskie, Tuchola, Wąbrzeźno, Żnin.

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Zakłady i jednostki budżetowe miasta Lipno

- Zakład Obsługi Komunalnej Miasta Lipno
- Miejskie Centrum Kultury w Lipnie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gimnazjum Publiczne Nr 1
- Szkoła Podstawowa Nr 2
- Szkoła Podstawowa Nr 3
- Szkoła Podstawowa Nr 5
- Miejskie Przedszkole Nr 1
- Miejskie Przedszkole Nr 2
- Miejskie Przedszkole Nr 3
- Miejskie Przedszkole Nr 4

6.1. Oświata i wychowanie

Nauczanie przedszkolne

W Lipnie (stan w dniu 31.12.2007r.) funkcjonowały 4 przedszkola. Do przedszkoli uczęszczało 266 dzieci a opiekę nad nimi sprawowało 22 pełnozatrudnionych nauczycieli oraz 28 pracowników administracyjno – obsługowych. Dzieci przebywają w 12 oddziałach (2 przedszkola są 4-oddziałowe i 2 są 2-oddziałowe).

Tabela 27. Miejsca w przedszkolach przypadające na 1000 mieszkańców

Wyszczególnienie	Przedszkola (bez specjalnych)	Miejsca w przedszkolach (bez specjalnych)
	1000 mieszkańców	
Polska	0,22	18,4
Województwo	0,16	16,2
Powiat Lipnowski	0,19	10,1
Miasto Lipno	0,27	20,0

Źródło: GUS – internet

Lipno charakteryzuje się stosunkowo wysokim (0,27) wskaźnikiem miejsc w przedszkolach przypadających na 1000 mieszkańców. Jest on wyższy od średniej dla kraju (0,22) oraz województwa kujawsko-pomorskiego (0,16).

Szkolnictwo podstawowe

W dniu 31.08.2006 r. do 3 szkół podstawowych uczęszczało łącznie 1507 uczniów. Na jedną szkołę podstawową przypadało średnio 502,3 uczniów, podczas gdy średnia dla województwa kształtowała się na poziomie 206,33 uczniów. Szczegółowa informacja dotycząca rozmieszczenia szkół podstawowych w roku szkolnym 2005/2006 znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 28. Szkoły podstawowe, gimnazja, uczniowie w Lipnie

rok	Szkoły podstawowe (bez specjalnych)	Uczniowie w szkołach	Gimnazja dla dzieci i młodzieży	Uczniowie w gimnazjach dla dzieci i
-----	--	-------------------------	------------------------------------	--

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

		podstawowych	bez specjalnych	młodzieży bez specjalnych
2001	3	1 522	1	716
2002	3	1483	1	725
2003	3	1459	1	691
2004	3	1422	1	677
2005	3	1359	1	658
2006	3	1372	1	482

Źródło: Urząd Miejski w Lipnie

Szkolnictwo ponadpodstawowe

W roku szkolnym 2006/2007 do jednego gimnazjum uczęszczało 482 uczniów. W omawianych placówkach oświatowych w tym czasie zatrudnionych było 121 (pełnozatrudnionych) nauczycieli.

Tabela 29. Szkoły podstawowe, gimnazja, uczniowie - na 1000 mieszkańców według stanu w dniu 31.12.2000 r.

Wyszczególnienie	Szkoły podstawowe (bez specjalnych)	Uczniowie w szkołach podstawowych	Gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	Uczniowie w gimnazjach dla dzieci i młodzieży bez specjalnych
	1000 mieszkańców			
Polska	0,41	82,0	0,14	30,0
Województwo	0,40	84,8	0,15	30,7
Powiat Lipnowski	0,65	98,0	0,19	34,0
Miasto Lipno	0,26	84,39	0,14	32,38

Źródło: WUS w Bydgoszczy

Szkoły średnie

W mieście znajduje się 5 szkół średnich, do których należy zaliczyć:

Zespół Szkół Mechanicznych w Lipnie

Technikum Zawodowe (5-letnie)

- Profil: - budowa maszyn
- technik mechanizacji rolnictwa

Liceum Techniczne (4 letnie)

- Profil: - mechaniczny
- kształtowanie środowiska
- ekonomiczno-administracyjny

Technikum Zawodowe (3 letnie)

- Profil: - projektowanie procesów technologicznych

Zasadnicza Szkoła Zawodowa (3 letnia)

- Profil: - mechanik operator maszyn i pojazdów rolniczych
- mechanik pojazdów samochodowych
- stolarz
- ślusarz/spawacz
- krawiec

Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Młodocianych Pracowników (3 letnia)

- Profil: - wielozawodowa

- cukiernik
- piekarz
- stolarz
- sprzedawca
- mechanik pojazdów samochodowych

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna

- Profil:
- ślusarz
  - krawiec
  - kucharz

Zespół Szkół w Lipnie

Liceum Ogólnokształcące

- Profil:
- ogólny
  - biologiczno-chemiczny
  - humanistyczny
  - matematyczno-fizyczny
  - informatyczny

Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (3 letnie)

Policealne Studium Zawodowe

6.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Działalność ochrony zdrowia w na terenie Lipna kształtowana jest przede wszystkim przez działalność Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, który swą działalnością w zakresie lecznictwa zamkniętego, podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, stomatologii, lecznictwa psychiatrycznego, rehabilitacji leczniczej w postaci stacjonarnej i ambulatoryjnej oraz opieki nad przewlekłymi chorymi w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Swymi usługami obejmuje mieszkańców miasta Lipno, powiatu lipnowskiego oraz Gmin Czernikowo oraz Gminy Zbójno.

W dniu 31.12.2005 r. opiekę zdrowotną dla powiatu lipnowskiego zapewniał 1 szpital dysponujący 416 łózkami, 6 przychodni lekarskich w tym jedna medycyny pracy, 10 ośrodków zdrowia, 16 aptek i punktów aptecznych tym 6 na obszarach wiejskich powiatu. Na terenie powiatu w dniu 31.12.2006 r. usługi medyczne świadczyło 98 lekarzy, 22 lekarzy stomatologów, 22 farmaceutów, 2 felczerów, 341 pielęgniarek oraz 71 położnych. Wskaźnik łóżek przypadających na 10.000 mieszkańców w przypadku powiatu lipnowskiego kształtował się na wysokim poziomie (60,52) i był zdecydowanie wyższy od średniej krajowej (49,4) oraz wojewódzkiej (44,47)⁷. W przeliczeniu na 10.000 ludności stanowiło to odpowiednio 14,3 lekarza, 3,2 lekarza stomatologa, 3,2 lekarza farmaceutę, 49,6 pielęgniarki oraz 10,3 położnej.

W dniu 31.12.2005 roku na terenie powiatu zatrudnionych (zatrudnieni w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, placówkach naukowo badawczych, szkołach medycznych) było 90 lekarzy w tym 78 lekarzy specjalistów (86,7% wszystkich lekarzy). W podziale na poszczególnych specjalistów zestawienie to przedstawia się następująco: anestezjologii i intensywnej terapii – 4, chirurgii ogólnej – 8, chirurgii onkologicznej – 3, chorób płuc – 2, chorób wewnętrznych – 12, dermatologii i wenerologii – 1, medycyny ogólnej – 2, medycyny rodzinnej – 8, medycyny pracy – 1, neonatologii – 1, neurochirurgii i neurotraumatologii – 2, neurologii – 2, okulistyki

⁷

Źródło danych: Strategia Rozwoju Powiatu Lipnowskiego

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

– 1, organizacji ochrony zdrowia – 1, otolaryngologii – 2, patomorfologii – 2, pediatrii – 9, położnictwa i ginekologii – 8, psychiatrii – 6, radiodiagnostyki – 1 oraz reumatologii – 1.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie podejmuje działania nad rodziną zagrożoną patologią, niewydolną wychowawczo, zagrożoną alkoholizmem czy narkomanią prowadząc świetlicę socjoterapeutyczną dla dzieci „Tęcza” oraz Punkt Interwencji Kryzysowej, gdzie fachowa kadra terapeutów, prawników, pracowników socjalnych, pedagogów i logopedów udzielają porad, wsparcia i służą bezpłatną pomocą wszystkim klientom. MOPS zajmuje się także monitorowaniem stanu problemów alkoholowych, wspieraniem rodzin w zapobieganiu i usuwaniu różnych negatywnych następstw zdrowotnych i psychospołecznych nałogu. Ośrodek organizuje również różne formy wypoczynku dla dzieci z rodzin patologicznych jak wycieczki, ferie zimowe, akcja „Lato” itp. MOPS współpracuje z organizacjami pozarządowymi PCK, PKPS, „Caritas” we Włocławku, fundacjami i stowarzyszeniami w celu pozyskiwania dodatkowych środków finansowych o pomocy rzeczowej. MOPS na zasadach pomocniczości, partnerstwa i efektywności poszczególnych rodzajów i form świadczeń pomocy społecznej ściśle współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Komisją ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lipnie. Pracownicy socjalni ośrodka pozostają w kontakcie z Powiatowym Urzędem Pracy w Lipnie i Młodzieżowym Biurem Pracy wskazując kandydatów do zatrudnienia pierwszej kolejności przy pracach sezonowych, pracach dorywczych czy prac społecznie użytecznych organizowanych przez Gminę Miasta Lipno – PUP i MOPS. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie, aby zachęcić osoby bezrobotne do aktywności m.in. organizuje kursy dla osób bezrobotnych pracownicy ośrodka współpracują z biurem OHP, którego filia znajduje się w biurze ośrodka. Ośrodek udziela również najbardziej potrzebującym pomocy rzeczowej, przekazuje odzież używaną, sprzęt gospodarstwa domowego, meble itp., co jest wymierna pomocą dla klientów ośrodka.

Liczba osób korzystających w roku 2005 ze wszystkich rodzajów pomocy świadczonej przez MOPS widocznie zmalała w porównaniu z rokiem 2004 o ponad 5% a z rokiem 2000 o ponad 34%. Jednak ogólna kwota na zasiłki stałe wykazuje tendencję wzrostową, z wyjątkiem roku 2005, i w 2000r. wyniosła 304.541zł a w 2004 już 680 667zł⁸, co daje ponad 123,5% wzrost.

6.3. Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie miasta zlokalizowana jest Komenda Powiatowa Policji obejmująca swym działaniem również miasto Lipno. Wskaźniki przestępczości w mieście należą do stosunkowo wysokich. Poniżej przedstawiono dane dotyczące przestępczości w Lipnie uzyskane z tamtejszej Komendy Powiatowej Policji.

Na uwagę zasługuje znaczący przyrost przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków. Jeśli ta tendencja nie ulegnie zahamowaniu w przyszłości stanie się poważnym problemem społecznym.

Tabele 30. Przestępczość w Lipnie

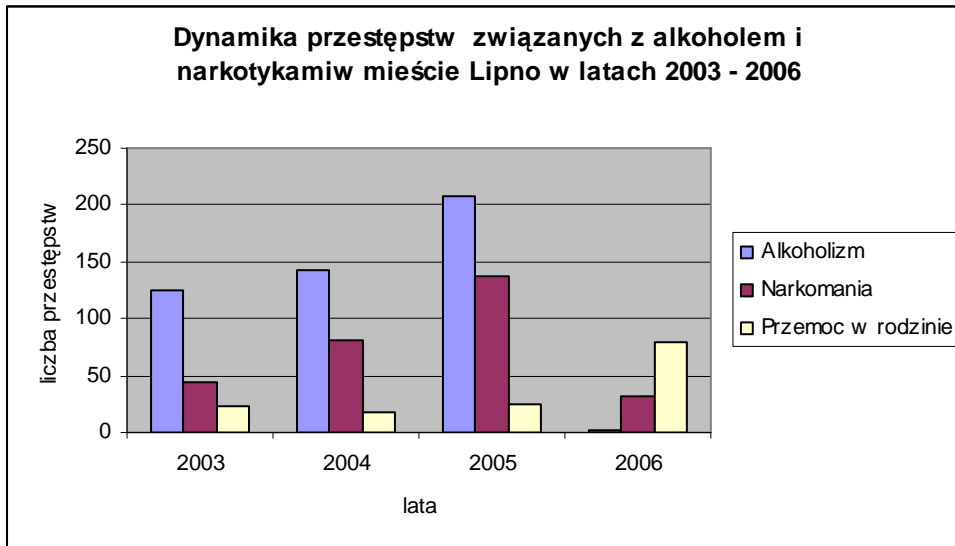
⁸ Źródło danych: MOPS w Lipnie, wrzesień 2006

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Lipno

Lata	Liczba przestępstw w poszczególnych obszarach		
	Alkoholizm	Narkomania	Przemoc w rodzinie
2003	125	44	23
2004	143	81	18
2005	208	138	24
2006	2	31	79

* Podstawa - Dane KP w Lipnie

Z czynów zabronionych najczęstszymi są kradzieże.

Kategoria czynu zabronionego	Przestępstwa stwierdzone	W tym czyny nieletnich	Liczba sprawców	W tym nieletnich
Ogółem	1573	98	1056	75
Przestępstwa kryminalne	905	97	456	74
Przestępstwa gospodarcze	113	-	66	-
Uszczerbek na zdrowiu	18	4	13	5
Bójka lub pobicie	29	2	73	8
Rozboje i wymuszenia	30	3	39	7
Kradzież z włamaniem	203	7	44	7
Kradzież cudzej rzeczy	168	8	51	19
Narkomania	90	41	48	11

* Podstawa - Dane KP w Lipnie za 2006 r.

Dynamika przestępczości w Lipnie przedstawia się następująco:

Kategoria czynu zabronionego	Przestępstwa stwierdzone				W tym czyny nieletnich				Liczba sprawców				W tym nieletnich			
	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
lata	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
ogółem	1133	1177	1079	1573	67	97	154	98	532	541	589	1056	59	61	54	75
przestępstwa kryminalne	899	914	737	905	67	96	126	97	319	315	294	456	59	60	51	74
przestępstwa gospodarcze	51	71	56	113	-	-	-	-	46	53	56	66	-	-	-	-
uszczerbek na zdrowiu	8	7	5	18	-	3	1	4	8	5	2	13	-	2	1	5
bójka lub pobicie	16	26	20	29	4	14	7	2	29	32	38	73	5	11	10	8
rozboje i wymuszenia	56	57	40	30	16	29	11	3	25	23	19	39	7	15	2	7
kradzież z włamaniem	344	303	147	203	16	6	2	7	49	59	17	44	12	7	2	7
kradzież cudzej rzeczy	177	171	173	168	15	10	2	8	48	34	60	51	18	7	5	19
narkomania	44	81	138	90	7	18	89	41	25	43	55	48	3	4	21	11

* Podstawa - Dane KP w Lipnie

6.4. Rekreacja i sport

Lipnowski Klub "Kyokushin Karate" działa nieprzerwanie od 1997 roku. Prezesem Klubu i jednocześnie trenerem jest sensei Paweł Olszewski, posiadający drugi dan (stopień mistrzowski). Wśród ćwiczących znajdują się dzieci i młodzież z terenu całego powiatu lipnowskiego (Lipno, Skepe, Kikół, Tłuchowo i inne). Zajęcia treningowe prowadzone są w Lipnie oraz w Skepem. Klub organizuje także letnie i zimowe obozy treningowe. W chwili obecnej liczba ćwiczących (dzieci i dorosłych) wynosi około 90 osób. Zawodnicy lipnowskiego Klubu "Kyokushin Karate" posiadają znaczące osiągnięcia w działalności sportowej m.in. tytuł wicemistrza Polski, oraz mistrzów i wicemistrzów Pomorza i Kujaw.

Uczniowski Ludowy Klub Sportowy "AS" Lipno z siedzibą w Szkole Podstawowej Nr 2 w Lipnie, ul. Okrzei 1 powstał 15 stycznia 2003 roku. Trenerem klubowym jest Krzysztof Pawłowski. Prezesem jest Zbigniew Marcinek. Pierwsze treningi w klubie rozpoczęto w marcu 2003 roku. Celem działania ULKS "AS" Lipno jest rozwój kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży oraz popularyzowanie sportu zapaśniczego w środowisku miejskim. Treningi odbywają się 6 razy w tygodniu. W zajęciach uczestniczy około 60 dziewcząt i chłopców.

W klasyfikacji klubowej za rok 2004 w kategorii młodzików w ramach współzawodnictwa dzieci i młodzieży zawodnicy naszego klubu zajęli 11 miejsce w Polsce (chłopcy) oraz 10 miejsce w Polsce (dziewczeta). Pomimo tak krótkiego istnienia, klub bierze udział w wielu turniejach na szczeblu wojewódzkim, Okręgu Makroregionu, Turniejach UKS, Turniejach Międzynarodowych, Mistrzostwach Polski LZS i Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży.

W tych zawodach zawodniczki i zawodnicy ULKS "AS" Lipno stawali wielokrotnie na podium zdobywając miejsca medalowe. Wyniki osiągnięte przez zawodników świadczą o tym, że praca w klubie idzie w dobrym kierunku. Mamy nadzieję, iż któryś z podopiecznych sięgnie w przyszłości po tytuły mistrzowskie szczebla krajowego i międzynarodowego.

Początki sportu motorowego na terenie Lipna sięgają 1969 roku, kiedy to rozpoczęto organizowanie popularnych imprez motocyklowych wykorzystując w tym celu motorowery i motocykle produkowane jedynie w Polsce. W 1979 roku został powołany do życia motocross w Lipnie. Rozpoczęto też budowę toru crossowego, który ukończono na początku lat osiemdziesiątych. Tor zbudowano w całości społecznie siłami zawodników i działaczy klubu. Warto dodać, że lipnowski tor cieszy się opinią jednego z najładniejszych i najbezpieczniejszych w kraju, jednak sam tor jest bardzo trudny technicznie. W chwili obecnej jako jeden z nielicznych w kraju, klub ma do dyspozycji dwa tory crossowe, w pełni dopuszczone do organizowania zawodów motocrossowych.

Od wielu lat Prezesem Lipnowskiego Klubu Sportowego "Jastrząb" Lipno jest Jerzy Zieliński, dla którego motocross jest życiową pasją. W 1992 roku klub otrzymał od władz miasta własną siedzibę z hangarami dla motocykli i pomieszczeniami socjalnymi. Działalność LKS "Jastrząb" Lipno to systematyczny rozwój klubu. Od lat jest on organizatorem międzynarodowych imprez motocyklowych - Mistrzostw Okręgu Bydgoskiego, Mistrzostw Strefy Północnej, Międzynarodowych Mistrzostw Polski oraz Międzynarodowego Motocrossu o Puchar PZM. Zawodnicy LKS "Jastrząb" Lipno biorą udział w licznych zawodach krajowych o randze Mistrzostw Polski, w których walcząc uzyskują najwyższe tytuły. Wyróżniającymi zawodnikami są m.in. Jacek Olszewski, Marcin Abramowski i Michał

Stępiński. Wielokrotnie stawali oni na najwyższych miejscach podium zdobywając m.in. tytuły Mistrzów Polski w swoich klasach. Młode pokolenie zawodników lipnowskiego klubu tworzą m.in. Piotr Zalewski, Mateusz Ognisty. Zawodnicy klubu walczą również poza granicami kraju - biorą udział w Mistrzostwach Europy - Michał Jarmułowicz jest wicemistrzem Czech po sezonie 2004 r.

Do klubu przybywa corocznie wielu niezwykle uzdolnionych, młodych zawodników, którzy w kolejnych latach, rozwijają się i doskonalą technikę jazdy dając gwarancję zdobywania kolejnych najwyższych tytułów Mistrzów i Wicemistrzów Polski. Oni są przyszłością klubu, oni też rozślawiać będą nasz region w Polsce i w Europie w najbliższej przyszłości.

Mieść Dawtona Lipno. Tradycje lipnowskiego klubu sięgają 1922 roku. Wtedy to nauczyciel miejscowego gimnazjum Jan Horowica założył Lipnowski Klub Sportowy. Początkowo klub skupiał nauczycieli i uczniów lipnowskich szkół oraz miejscowych rzemieślników. Dyscypliną którą uprawiano była oczywiście piłka nożna.

W 1934 roku oddano do użytku stadion, urządzony na peryferiach miasta. Istnieje on do dzisiaj po gruntownej modernizacji w 1966 roku, następnie uzupełniony o krytą trybunę i budynek socjalny. Po II wojnie światowej w dalszym ciągu wiodącą dyscypliną była piłka nożna. Największe sukcesy drużyna odnosiła w latach 1983/1984 i 1990-2001 grając w III lidze i mając za przeciwników drużyny z Pomorza, Śląska czy Wielkopolski. Od sezonu 2001/2002 Mieść Lipno występuje w IV lidze kujawsko-pomorskiej. Od czasu do czasu przyjeżdżają do Lipna renomowane drużyny aby promować w naszym mieście football. I tak kibice mogli podziwiać Polonię Warszawa, Legię Warszawa czy też Wisłę Płock.

W ostatnim okresie czasu klub pozyskał znaczących sponsorów. Są to m.in. znane na rynku firmy WIKSBUD i ZPOW DAWTONA.

6.5. Turystyka

Miejscem wypoczynku na terenie miasta jest jeden z piękniejszych naturalnych w Polsce parków miejskich. Godne obejrzenia są zabytkowe budowle, jak np. neoklasycywny ratusz, zabudowa wokół rynku z pierwszej połowy XIX w., gotycki kościół z XIV w. i ewangelicki murowany w stylu neogotyckim a także cmentarz z końca XVIII w. z kamiennymi i żeliwnymi nagrobkami z połowy XIX w., m.in. Ignacego Skarbka i Antoniego Grabowskiego - żołnierza towarzyszącego Napoleonowi na wyspie św. Heleny.

Bazę noclegową posiadają tylko 4 gminy - Gmina Skepe, Miasto Lipno, Gmina Dobrzyń nad Wisłą oraz Gmina Wielgie.

Niskie wskaźniki liczby obiektów i miejsc noclegowych przypadających na 10.000 mieszkańców potwierdzają konieczność rozwoju bazy noclegowej.

Tabela 31. Baza noclegowa – stan w dniu 31.12.2000 r.

Wyszczególnienie	Obiekty noclegowe			
	czynne obiekty w okresie I-III	ogółem	miejsca noclegowe	miejsca noclegowe całoroczne
	na 10 000 mieszkańców			
Polska	1,12	2,23	172,94	84,62
Województwo	0,75	2,05	142,69	57,14
Powiat Lipnowski	0,58	1,60	69,69	16,15
Miasto Lipno	0,63	0,63	23,43	23,43

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2000 – tom II' - WUS w Bydgoszczy

Niskie wskaźniki liczby obiektów i miejsc noclegowych przypadających na 10.000 mieszkańców potwierdzają konieczność rozwoju bazy noclegowej.

7. KOMUNIKACJA

7.1. Komunikacja drogowa

Podstawą dla prawidłowego funkcjonowania transportu jest odpowiednia sieć dróg. Obsługę komunikacyjną zapewnia system dróg o znaczeniu regionalnym, powiatowym i lokalnym. Na terenie Lipna krzyżują się trasy ruchu tranzytowego. Na osi zachód-wschód przebiega droga krajowa Nr 10 Szczecin–Toruń–Płońsk (Warszawa) i północ-południe droga krajowa Nr 67 Lipno – Włocławek stanowiąca łącznik z drogą krajową Nr 1 Gdańsk – Toruń i Łódź – Cieszyn. Droga nr10 Szczecin-Toruń-Lipno-Sierpc przebiega przez miejscowości: Kikół, Lipno, Karnkowo, Skepe, Wólkę, gdzie miejscowość Skepe posiada obwodnicę. Droga krajowa Nr 67 Lipno-Włocławek jest ciągiem trasy kontenerowej, po której odbywają się przejazdy pojazdów nienormatywnych, wysokogabarytowych przejeżdżających przez mosty na rzece Wiśle.

Sieć dróg wojewódzkich tworzy dogodne połączenie komunikacyjne z sąsiednimi powiatami. Z Lipna wychodzą 3 drogi wojewódzkie: Rypin – Lipno, Lipno-Wielgie-Dyblin, Lipno-Płock.

Drogi powiatowe w powiecie lipnowskim stanowią 31,4% ogólnej długości dróg. Z łącznej długości dróg powiatowych tj. 373,2 km nawierzchnię twardą ulepszoną posiada 316,4 km.

Na terenie powiatu (w dniu 31.12.2000 r.) znajduje się 754 km dróg gminnych i miejskich, w tym 108 dróg o nawierzchni twardej ulepszonej.

7.2. Linie kolejowe i inne środki transportu

Przez teren Miasta objętych analizą nie przebiega linia kolejowa. Jednak przez teren gminy biegnie jednotorowa linia kolejowa Nasielsk-Toruń, którego mieszkańcy miasta mogą korzystać. W mieście funkcjonuje PPKS w Lipnie, który jest kolejnym elementem komunikacji zbiorowej – autobusowej. Nie można jednak zapominać o prywatnych przewoźnikach.

8. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

8.1. Gospodarka wodna

Na terenie Lipna funkcjonuje 28,7 km wodociągowej sieci rozdzielczej⁹. Wykonanych jest 1908 połączeń do budynków mieszkalnych.

Ujęcie komunalne dla miasta Lipna składa się z trzech ujęć:

1. dwie studnie przy ulicy Kolejowej i ul. Armii Krajowej;
2. dwie studni przy ulicy Polnej;
3. dwie studnie na terenie Fabryki Urządzeń Wentylacyjno - Klimatyzacyjnych „Konwektor” przy ul. Wojska Polskiego. Dwie pierwsze zaopatrują w wodę w 100% mieszkańców miasta Lipna. Trzecie ujęcie przy ulicy Wojska Polskiego zabezpiecza tylko potrzeby Fabryki Urządzeń Wentylacyjno - Klimatyzacyjnych „Konwektor”

⁹

Program ochrony środowiska dla Gminy Miasta Lipno na lata 2004-2011, marzec 2004

oraz zaopatruje zakładową kotłownię, która dostarcza części miasta centralne ogrzewanie. Ujęcia komunalne bazują na górnej, czwartorzędowej warstwie wodonośnej. Ujęta warstwa wodonośna posiada bardzo dobrą izolację dla ewentualnej migracji i zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Sieć wodociągowa

Na terenie powiatu lipnowskiego (w dniu 31.12.2006) rozdzielcza sieć wodociągowa liczyła 1.233,7 km przy jednoczesnym funkcjonowaniu 11.062 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych. Stan zwodociągowania szacowano na 90%. W 2006 roku zużycie wody z wodociągów we wszystkich gospodarstwach domowych wyniosło 1.987,4 dam³, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało 33,7 m³. Jest to jeden z najniższych wskaźników wśród powiatów województwa kujawsko-pomorskiego (z wyłączeniem miast na prawach powiatów). Średnia dla województwa wyniosła w tym wypadku 36,6 m³ wody.

Tabela 32. Sieć wodociągowa według gmin w km - stan na 31.12.2006r.

wyszczególnienie	sieć rozdzielcza w km	przyłączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		ludność w miastach korzystająca z sieci w %
			w dam ³	na 1 mieszkańca w m ³	
Powiat Lipnowski	1.233,7	11 062	1987,4	33,7	63,6
Miasto Lipno	28,7	1908	474,7	31	94,3

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2001 – tom II” - WUS w Bydgoszczy

W 2006 r. do kategorii zakładów zużywających wodę zaliczono 3 przedsiębiorstwa, z czego 1 to zakład odprowadzający ścieki wymagające oczyszczania bezpośrednio do wód powierzchniowych. Na potrzeby przemysłu zużyto 378 dam³.

Tabela 33. Infrastruktura techniczna w przeliczeniu na 100 km² oraz 1000 mieszkańców

Wyszczególnienie	Wodociągi - długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Kanalizacja - długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Wodociągi - długość czynnej sieci rozdzielczej ¹ w km	Kanalizacja - długość czynnej sieci rozdzielczej ¹ w km
	na 1000 mieszkańców		na 100 m ²	
Polska	7,63	3,7	67,77	16,35
Województwo	10,96	3,9	101,30	15,75
Powiat Lipnowski	23	4,9	97,43	6,12
Miasto Lipno	2,04	2,66	219,67	204,04

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2001 – tom II” - WUS w Bydgoszczy

1 – sieć ogólnospławna i na ścieki gospodarcze

Na terenie miast wchodzących w skład powiatu 87,9% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej. Wskaźnik kształtuje się na średnim poziomie w stosunku do innych powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Średnia dla województwa w tym wypadku kształtuje się na poziomie 92,5%.

W Lipnie zrealizowano w 2001 r. w sieć wodociągową o długości 1089 mb w rejonie ulic Dolna – Boczna – Podgórna.

8.2. Gospodarka ściekowa, kanalizacja i oczyszczalnie ścieków

Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę stwarza konieczność rozwiązania odprowadzania i oczyszczania ścieków. Ścieki, to wprowadzone do wód lub do ziemi substancje i energie, które ze względu na swój skład lub stan mogą zanieczyszczać wody. Przez ścieki rozumie się także wody zanieczyszczone wprowadzone do urządzeń kanalizacyjnych. Źródłem powstawania ścieków są gospodarstwa domowe oraz działalność gospodarcza i rolnicza.

Tabela 34. Sieć kanalizacyjna w km - stan na 31.12.2006r.

wyszczególnienie	sieć rozdzielcza w km	przyłączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.	ludność korzystająca z sieci w %
Powiat Lipnowski	92,1	3006	27,5
Miasto Lipno	29	1281	72,8

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2002 – tom II” - WUS w Bydgoszczy

Wskaźnik długości sieci kanalizacyjnej dla miasta Lipna na 1 km² wynosi 2,66 km (dane na 31.12.2006r), podczas gdy średnia krajowa wynosi 0,8 km. Długość sieci kanalizacyjnej przypadającej na 1000 mieszkańców wynosi 2,66 km, przy średniej krajowej 3,7 km.

Około 75 % ludności miasta obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków. W roku 2002 z terenu miasta odprowadzono do wód powierzchniowych 3430 m³/dobę.¹⁰ Największa ilość odprowadzanych ścieków jest z terenu miasta do rzeki Mień, przez:

- Zakład Obsługi Komunalnej miasta Lipna 3123 m³/dobę;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej 307 m³/dobę.

Funkcjonująca w mieście czyszczalnia ścieków jest typu mechaniczno - biologicznego, przeznaczona do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych. Wyposażona jest w punkt zlewny ścieków dowożonych, co umożliwia objęcie systemem odbioru i unieszkodliwiania ścieków kompleksowo nieskanalizowanych terenów miasta w oparciu o środki transportu do tego uprawnione. Zastosowane technologie oczyszczania gwarantują przy prawidłowej eksploatacji posiadanych urządzeń oczyszczających dotrzymanie warunków określonych w pozwoleniach wodno - prawnych na odprowadzanie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych.

Na terenie Lipna wykonana jest sieć kanalizacyjna, której długość na dzień 31 grudnia 2006r. wynosi 29km (sieć kanalizacji ogólnospławnej i sanitarnej). Wykonanych jest 1281 połączeń kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Miasto skanalizowane jest w około 75 % wszystkich mieszkańców miasta co oznacza, że przez oczyszczalnie ścieków obsługiwanych było 10 900 osób.

W celu wskazania tendencji związanych z rozwojem sieci kanalizacyjnej, poniżej przedstawione zostaną informacje o najważniejszych inwestycjach zarówno zrealizowanych (w ciągu roku 2001 oraz 2002) jak i planowanych.

¹⁰

Program ochrony środowiska dla Gminy Miasta Lipno na lata 2004-2011, marzec 2004

W 2001 r. w Lipnie zrealizowano sieć kanalizacyjną o długości 2.309mb w rejonie ulic Dolna – Boczna – Podgórna. W 2002 roku zrealizowano sieć kanalizacyjną o długości 1.336mb w ulicy Źródlanej.

8.3. Gazyfikacja

Na terenie miasta Lipna nie występuje sieć gazowa.

8.4. Elektroenergetyka

Obszar powiatu lipnowskiego obsługiwany jest przez Zakład Energetyczny w Toruniu. Istotne znaczenie dla gospodarki lokalnej mają małe elektrownie wodne o mocy dyspozycyjnej 20-210 KW.

Sieć energetyczna na terenie powiatu jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Korzystne położenie województwa kujawsko-pomorskiego w stosunku do głównych korytarzy sieci energetycznych najwyższych napięć umożliwia dalszą rozbudowę systemu. Tym samym stwarza szansę na pełne pokrycie zapotrzebowania na energię elektryczną przez przemysł i gospodarkę komunalną wpływając na bezpieczeństwo energetyczne obszaru m.in. powiatu lipnowskiego. W oparciu o stacje elektroenergetyczne zasilane z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, na obszarze województwa pracuje sieć wysokiego napięcia 110 kV (85 stacji o napięciu 110 kV/15 kV wraz z liniami zasilającymi). Rozmieszczenie stacji jest generalnie równomierne, co gwarantuje zasięgi w promieniu 15 km, są jednak obszary znacznie oddalone od źródeł zasilania, co powoduje nadmierne wydłużenie linii 15 kV i skutkuje dużymi spadkami napięcia.

8.5. Gospodarka odpadami

W ostatnich latach obserwuje się dynamiczny wzrost ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Na obszarze Lipna znajduje się 28 (szacunek) nielegalnych wysypisk odpadów, które w miarę posiadanych środków i możliwości są na bieżąco likwidowane. Na odpady z przemysłu składają się odpady z przemysłowych procesów produkcyjnych, są to tzw. odpady technologiczne oraz odpady komunalne. W roku 2002 objęto monitoringiem wszystkie odpady powstające w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej przez przedsiębiorców. Na terenie Miasta w roku 2002 powstało około 6,6 tys. Mg odpadów. Na terenie Lipna do przedsiębiorców wytwarzających większą ilość odpadów przemysłowych należą:

- Fabryka urządzeń Wentylacyjno - Klimatyzacyjnych Konwektor Sp.z o.o.;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Lipno,
- Zakład Usługowo – Handlowy - ROLMEX;
- Zakład Obsługi Komunalnej miasta Lipna;
- GLOBUS Polska sp. z.o.o.;
- ZAKŁAD Przetwórstwa Owocowo - Warzywnego DAWTONA;
- DEMONT Polska.
- ESSE QUATRO - Laminat.

Dominowały odpady wytwarzane w przemyśle przetwórczym; surowce i produkty nienadające się do spożycia i przetwórstwa. Znaczną grupą stanowiły odpady powstające w wyniku eksploatacji oczyszczalni. Odpady z energetyki cieplnej, które przejściowo gromadzone na terenie poszczególnych zakładów, po pewnym czasie, przeznacza się głównie na utwardzanie i niwelację terenu.

Od roku 2004 miasto realizowało budowę nowoczesnego składowiska odpadów komunalnych. Składowisko zostało ukończone w 2007 roku i jest przystosowane do segregowania odpadów oraz produkcji kompostu. Dotychczas użytkowane składowisko odpadów komunalnych jest całkowicie wypełnione i zostało zamknięte. Nowe składowisko odpadów posiada dwie kwatery do składowania odpadów o łącznej pojemności 217 850 m³ uszczelnione zgodnie z przepisami Unii Europejskiej.

Wraz z nowym składowiskiem na terenie Miasta Lipna wprowadzona została selektywna zbiórka odpadów – rozmieszczone zostanie 96 kompletów pojemników w skład których wejdzie po 5 pojemników (3 do segregacji odpadów, 2 do frakcji zmieszanej). Wstępnie selekcyjonowane przez mieszkańców odpady następnie będą segregowane na linii sortowniczej na terenie nowego składowiska – na frakcję papier, szkło, plastiki PET. Odzyskany surowiec wtórny będzie następnie sprzedawany firmom zajmującym się recyklingiem. Na terenie składowiska funkcjonować będzie również linia kompostowania służąca do przerobu części osadu będącego produktem końcowym pobliskiej oczyszczalni ścieków. Wyprodukowany kompost będzie używany w procesach technologicznych przy składowaniu odpadów oraz może być sprzedawany na rynku komercyjnym.

Składowisko jest wyposażone w nowoczesne technologie i maszyny, które będą mogły być wykorzystywane do obsługi zarówno procesów technologicznych na terenie składowiska a także w innych pracach. Racjonalna gospodarka w zakresie funkcjonowania przyszłego składowiska spowoduje, iż bilans finansowy funkcjonowania zakładu będzie dodatni. Składowiskiem po wybudowaniu będzie zarządzał Zakład Obsługi Komunalnej Miasta Lipna.

Na składowisko mają szansę trafiać odpady z terenu powiatu lipnowskiego – wiąże się to z trudną sytuacją w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu (brak nowoczesnych składowisk odpadów, obecnie funkcjonujące będą w najbliższym czasie zamykane).

Zakłady oczyszczania wywoziły w przeciągu całego 2005 roku 22,5 dam³ odpadów stałych z tego 15,6 dam³ z budynków mieszkalnych oraz 28,0 dam³ odpadów płynnych z tego 11,2 dam³ z budynków mieszkalnych. Szczegółowa charakterystyka składowisk według stanu w dniu 01.01.2006 r. znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 35 Składowiska odpadów komunalnych oraz ilość nagromadzonych na nich odpadów

lp.	Miejsce lokalizacji	Gmina	Powierzchnia robocza w ha	Pojemność (całkowita) planowana w Mg	Przychód w 2005 r. w Mg	Ilość nagromadzonych odpadów w Mg	% wypełnienia stan z 2005 r.
1	Polichnowo	Bobrowniki	10,05	20 000	293	16 785	94
2	Płomiany	Dobrzyń n/W	0,7	5 600	432	2 816	50
3	Grodzeń	Kikół	0,42	3 800	243	2 286	70
4	Trzebiegoszcz	Lipno	1,8	105 000	9 510	94 904	90
5	Skepe	Skepe	0,8	27 000	1 096	22 262	82
6	Teodorowo	Wielgie	1,24	24 600	666	9 016	38
Razem wszystkie składowiska					12 240		

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lipnie

Jak wynika z przeglądów ekologicznych, dotychczas istniejące składowiska nie spełniają wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawnych z uwagi na:

- brak ujęcia odcieków w system drenażu,
- brak instalacji odgazowania złoża odpadów,
- brak wydzielonych części na składowanie odpadów niebezpiecznych,

- brak wagi,
- brak segregacji odpadów,
- nieprawidłową eksploatację.

8.6. Usługi pocztowe i telekomunikacja

W chwili obecnej na terenie Lipna zlokalizowany jest 2 urzędy nadawczo-oddawcze. W dniu 31.12.2004 r. na jedną placówkę pocztową i usług pocztowych przypadało 3478 osób podczas gdy średnia w powiecie 3.819 a dla województwa wynosiła aż 4.458 osób.

Łączność użytkownikom telefonii komórkowej na terenie miasta zapewnią przekładniki operatorów: Orange , Era GSM oraz Plus GSM. W samym Lipnie znajduje się przekładnik zasięgu Plus GSM.

II. SZANSE ROZWOJU MIASTA

1. Środowisko przyrodniczo – kulturowe

- Dobre warunki gruntowo-wodne występujące w północnej, północno-wschodniej, południowej i południowo-zachodniej części Miasta stwarzają możliwość do wyznaczenia terenów budowlanych,
- Niska klasa gruntów, sąsiedztwo lasów stwarzają możliwość wykorzystania istniejących warunków terenowych dla realizacji, które mogą spełniać funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe,
- Regulacja rzeki Mień, warunki sprzyjające zagospodarowaniu terenu pod kątem biologicznie czynnych terenów Miasta,
- Rewitalizacja parku miejskiego, terenów wokół parku i w sąsiedztwie ogródków działkowych stwarzają warunki do zagospodarowania terenu pod kątem zwiększenia terenów biologicznie czynnych Miasta,
- Bogata przeszłość historyczna gminy oraz związane z tym cenne zabytki kultury materialnej i architektonicznej,
- Historyczne trakty przeprawy przez rzekę, z zachowanymi obiektami zabytkowymi warte rewaloryzacji mogą być zaadoptowane dla celów turystycznych.
- Dobre wyposażenie ludności w zakresie kultury: MCK, kino „Nawojka”, Towarzystwo Miłośników Ziemi Dobrzyńskiej, Gazeta Lipnowska, 2 biblioteki i 3 filie,
- Możliwość wykorzystania popularności postaci związanych z Lipnem.
- Dostępność zewnętrznych środków finansowych, na podstawie RPO dla woj. kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013,
- Wpisanie planowanych projektów w strategię powiatu lipnowskiego, strategię wojewódzką oraz RPO dla woj. kujawsko-pomorskiego.
- Ujęcie Miasta Lipno w podregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju w Planie Zagospodarowania Przestrzennego woj. Kujawsko-Pomorskiego.

2. Środowisko społeczno – gospodarcze

- Istniejące placówki szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego w pełni zabezpieczają aktualne potrzeby miasta w zakresie usług oświatowych, w tym szkół specjalnych,
- Dogodny dostęp do szkół średnich ogólnokształcących i do technicznych szkół zawodowych daje możliwość kształcenia młodzieży w specjalnościach dostosowanych do wymogów na rynku pracy i zatrudnienia,

- Bliskość dużych miast oraz niezbyt odległych jak Włocławek, Toruń, Bydgoszcz i Płock umożliwia kształcenie akademickie wielokierunkowe w różnych specjalnościach – przyszłą kadrę kierowniczą,
- Dobrze rozwinięty system podstawowych usług medycznych i opieki społecznej oraz innych zabezpiecza w sposób zadowalający potrzeby mieszkańców Miasta,
- Dobre zaplecze sportowo-rekreacyjne jak stadion miejski, skocznia i rzutnia, tor motocrossowy, korty tenisowe, sale gimnastyczne, boiska sportowe i sale gimnastyczne,
- Znaczny potencjał produkcyjny tkwiący w dużej liczbie rąk do pracy w usługach i zawodach rolniczych i pokrewnych,
- Istniejące na terenie miasta zakłady przetwórstwa stwarzają możliwość dodatkowych miejsc pracy, szczególnie w przetwórstwie owocowo-warzywnym,
- Lipno to główny ośrodek przemysłowy i usługowy w powiecie lipnowskim,

3. Komunikacja

- Dobre położenie geograficzne (lokalizacja na szlakach komunikacyjnych).
- Korzystne położenie oraz dobra komunikacja z Włocławkiem, Toruniem, Bydgoszczą i Płockiem – dużymi rynkami zbytu.
- Koncentryczny układ dróg dojazdowych do centrum administracyjnego ułatwiający szybki dostęp do usług i zakładów pracy na obszarze Miasta.
- Dobra przepustowość dróg łączących Miasto z drogami ponad lokalnymi.

4. Infrastruktura techniczna

- Dobry stan sieci wodociągowej (40% wyk. po 1995r.),
- Gospodarka ściekowa obsługiwana poprzez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków komunalnych,
- Wysoki stopień telefonizowania Miasta 248 abonentów/1000 mieszkańców
- Na terenie miasta znajduje się składowisko odpadów komunalnych i zorganizowana zbiórka odpadów,
- Stacja transformatorowa zlokalizowana w pobliżu miasta 110/15 KV wystarczy do zaspokojenia potrzeb Miasta i okolic do 2020r.
- Dobre warunki gruntowo-wodne w części północnej Miasta stwarzają możliwości do wyznaczenia terenów budowlanych.

III. ZAGROŻENIA DLA ROZWOJU MIASTA

1. Środowisko przyrodniczo-kulturowe

- Rzeźba terenu gdzie występują wzniesienia o nachyleniu powyżej 12% stanowi ograniczenia budowlane i może powodować degradację gruntów na obszarze Miasta.
- Brak istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej, będący głównym źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych a także wód powierzchniowych,
- Nieuporządkowana gospodarka ściekowa np. w gospodarstwach rolnych,
- Migracja zanieczyszczeń do wód podziemnych, zanieczyszczenia powierzchniowe, eurofizacja wód.

2. Zagadnienia społeczno – ekonomiczne

- Wzrastające bezrobocie, odpływ ludzi młodych, malejąca ilość mieszkańców.
- Niedostateczna ilość przetwórstwa rolno-spożywczego powoduje niskie zyski ze sprzedaży nieprzetworzonych płodów rolnych.
- Starzenie się ludności Miasta.
- Trudny dostęp do funduszy pomocowych.
- Malejące dotacje z budżetu państwa – pogarszają sytuację ekonomiczno-gospodarczą Miasta – szczególnie w zakresie opieki zdrowotnej i socjalnej miasta.
- Brak sieci gazowej – powodują obniżenie standardu życia mieszkańców miasta.
- Mała aktywność gospodarcza mieszkańców Miasta w zakresie handlu, gastronomii, rzemiośle usługowym i produkcyjnym oraz usług bytowych.
- Słabo rozwinięty rynek usług okołobiznesowych (brak instytucji wspierających, informujących i edukujących).

3. Komunikacja

- Uciążliwość tranzytowego ruchu drogowego oraz natężonego ruchu przez Miasto.
- Niewystarczająca gęstość i jakość sieci dróg publicznych.
- Zły stan nawierzchni zwłaszcza dróg gminnych i brak obwodnicy Lipna.
- Lokalnie blisko siebie zlokalizowana zabudowa mieszkalna i zagrodowa w stosunku do głównych ciągów dróg, ogranicza szybki dojazd do ośrodków usługowych i dróg ponadlokalnych.
- Niski standard dróg miejskich i części dróg osiedlowych.
- Zbyt mała pojemność istniejących parkingów samochodowych na obszarze Miasta, szczególnie przy obiektach wymagających dużej ilości stanowisk parkingowych (rejon koncentracji usług).

4. Infrastruktura techniczna

- Brak zwodociągowania całego obszaru Miasta.
- Brak nowoczesnej kanalizacji deszczowej na terenie Miasta.
- Brak sieci gazowej – dostarczającej gaz ziemny – obniża standard zamieszkania.
- Zanieczyszczenie powietrza przez kotłownie węglowe i koksowe.
- Mała powierzchnia zbiorników małej retencji powoduje potencjalne zagrożenie powodzią.
- Niewystarczający stopień telefonizacji miasta.

IIIa. PROBLEMY PRZESTRZENNE WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO ZAGOSPODAROWANIA

- Lokalizacja zabudowy na obszarach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych.
- Problem zagospodarowania gruntów rolnych nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym usytuowanych niekorzystnie w granicach Miasta.
- Brak większej rezerwy terenów na cele: rozwoju usług dla obsługi przedsiębiorców; pod lokalizację większych obszarowo inwestycji gospodarczych i komunalnych oraz dla potrzeb małej przedsiębiorczości i przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Brak zasobów gruntów komunalnych.
- Brak zbiorników wodnych z przeznaczeniem na rozwój turystyki, rekreacji i krótkiego wypoczynku.

- Znikoma ilość obiektów noclegowych dla potrzeb turystyki oraz terenów i urządzeń rekreacyjno – wypoczynkowych.
- Brak większych powierzchni parkingowych w rejonie koncentracji usług.
- Istniejąca sieć elektroenergetyczna nie daje możliwości zwiększenia dostawy energii i nie gwarantuje pewności zasilania – co znacznie utrudnia większy rozwój przedsiębiorczości.
- Nienaruszalność własności (prywatnej ziemi) i związane z tym problemy z przedsięwzięciami inwestycyjnymi.
- Słabo rozwinięty rynek usług około biznesowych (brak instytucji wspierających, informujących i edukujących).

IV. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI

1. LISTA ZADAŃ – lata 2008-2013

Infrastruktura techniczna

W latach 2008-2013 zadania polegać będą na rozwoju infrastruktury technicznej jak poniżej:

- a) budowa / modernizacja infrastruktury drogowa
- b) modernizacja kotłowni i sieci ciepłowniczej
- c) wymiana wodociągowych rur azbestowych
- d) kontynuowanie wodociągowania Miasta
- e) usunięcie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
- f) przebudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej
- g) usunięcie azbestowych pokryć dachowych
- h) budowa obwodnicy miasta
- i) budowa mieszkań socjalnych
- j) modernizacja przepompowni ścieków (filtry hermetyzacyjne)
- k) modernizacja oczyszczalni ścieków
- l) budowa strażnicy dla Ochotniczej Straży Pożarnej
- m) budowa ulicy Bulwarnej i bulwarów
- n) remonty budynków miejskich (kino, MCK, ratusz, MOPS, szkoły, przedszkola)

Środowisko kulturowe

W latach 2008-2013 zadania będą polegać na rozwoju infrastruktury kulturowej jak następuje:

- a) promocja i organizowanie imprez kulturalnych
- b) rewitalizacja centrum miasta (Plac Dekerta)
- c) rewitalizacja i zagospodarowanie parku miejskiego
- d) budowa szlaku turystycznego i ścieżek rowerowych
- e) budowa boisk przyszkolnych i ogólnodostępnych
- f) budowa infrastruktury informatycznej
- g) wprowadzenie systemu E-Urząd

Tabela 37. PLAN NA PROGRAMY INWESTYCYJNE 2008 – 2010 w tys. zł

L.p.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji w tys. zł	Planowany termin realizacji (do)	Źródła finansowania w tys. zł											
				Rok 2008				Rok 2009				Rok 2010			
				Budżet miasta	Budżet państwa	Środek i UE	Inne źródła	Budżet miasta	Budżet państwa	Środki UE	Inne źródła	Budżet miasta	Budżet państwa	Środek i UE	Inne źródła
1	budowa / modernizacja infrastruktury drogowa	5000	31.12.2012	1000				1000				1000			
2	modernizacja kotłowni i sieci ciepłowniczej	7000	31.12.2011	200		200		1000		1000		1000		1000	
3	kontynuowanie wodociągowania Miasta	1000	31.12.2010	50		50		100		100		350		350	
4	usunięcie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	300	31.12.2009	50			150	25			75				
5	przebudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej	5000	31.12.2013	150		150		500		500		500		500	
6	usunięcie azbestowych pokryć dachowych	1000	31.12.2010					250		250		250		250	
7	budowa obwodnicy miasta (partnerstwo w inwestycji)	24000	31.12.2011	300				1000				2000			
8	budowa mieszkań socjalnych	600	31.12.2009	200				200				200			
9	modernizacja przepompowni ścieków (filtry)	600	31.12.2008	510			90								
10	modernizacja oczyszczalni ścieków	500	31.12.2008	425			75								
11	budowa strażnicy dla Ochotniczej Straży Pożarnej	1000	31.12.2011					50		50		200		200	
12	budowa ulicy Bulwarnej i bulwarów	300	31.12.2009	100				100				100			

13	remonty budynków miejskich (kino, MCK, ratusz, MOPS, szkoły, przedszkola)	2000	31.12.2010	500				750				750			
14	promocja i organizowanie imprez kulturalnych	150	31.12.2010	50				50				50			
15	budowa szlaku turystycznego i ścieżek rowerowych	100	31.12.2010					50				50			
16	rewitalizacja centrum miasta (Plac Dekerta)	2600	31.12.2010	140				250		1700				560	
17	rewitalizacja i zagospodarowanie parku miejskiego	1000	31.12.2010	20				70		460		60		390	
18	budowa boisk przyszkolnych i ogólnodostępnych	1400	31.12.2010					300	350	350		200	200		
19	budowa infrastruktury informatycznej	583	31.12.2009	135		135		156,5		156,5					
20	wprowadzenie systemu E-Urząd	565	31.12.2009	125		125		157,5		157,5					

UWAGI: Przy opracowywaniu kosztów zakłada się finansowanie: 50% środki własne, 50% –fundusze strukturalne i inne fundusze pomocowe.

2. Programy pomocowe jako źródła dofinansowania zadań przewidzianych do realizacji w latach 2007-2013

Poniżej znajduje się lista projektów na terenie Miasta, na realizację których Urząd Miasta Lipno zamierza uzyskać dofinansowanie z funduszy akcesyjnych i innych funduszy pomocowych na lata kolejnego okresu finansowania 2007-2013. Projekty wdrażane będą przez miasto i/lub jego jednostki.

Tabela 37. programy pomocowe jako źródła dofinansowania zadań przewidzianych do realizacji na 2007-13

Lp.	Nazwa projektu i treść zadania do realizacji	Miejsce realizacji	Okres realizacji (do roku)	Potencjalne źródło dofinansowania realizowanych projektów
1.	Sieć wodociągowa ok. 20 km - opracowanie dokumentacji	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet I - Gospodarka wodno-ściekowa
2.	Sieć kanalizacji sanitarnej ok.20 km – oprac. dokumentacji	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet I - Gospodarka wodno-ściekowa
3.	Modernizacja oczyszczalni ścieków administrowanej przez ZOK-opracowanie dokumentacji	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet I - Gospodarka wodno-ściekowa
4.	Sieć kanalizacji deszczowej ok. 15km – opracowanie dokumentacji	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet I - Gospodarka wodno-ściekowa, Priorytet III -Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
5.	Modernizacja ujęć wody - opracowanie dokumentacji	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet III - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
6.	Modernizacja ciepłowni miejskiej i sieci ciepłowniczej	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet III -Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
7.	Budowa sieci ciepłej (ul. Polna-oś Reymonta do MSC) i modernizacja węzłów ciepłych	teren miasta	2008	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet III - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
8.	Podłączenie nowych odbiorców do MSC	teren miasta	2009	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet III -Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
9.	Remont i modernizacja pomieszczeń budynku UM Lipno oraz innych budynków miejskich wpisanych do rejestru zabytków	teren miasta	2009	PO Infrastruktura i Środowisko: Priorytet XII – Kultura i dziedzictwo kulturowe PFRON
10.	Zapewnienie / poprawa stanu sytuacji higieniczno-sanitarnej miejsc strategicznych w mieście	teren miasta	2009	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska Priorytet 3. Rozwój infrastruktury społecznej
11.	Wymiana pokryć dachowych na budynkach komunalnych	teren miasta	2010	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 3. Rozwój infrastruktury społecznej

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Lipno

12.	Remont kapitalny budynków komunalnych	teren miasta	2010	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
13.	Remont kapitalny budynków wraz z termoizolacją i malowaniem elewacji	teren miasta	2010	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 3. Rozwój infrastruktury społecznej Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
14.	Modernizacja i wykonanie nowych placów zabaw	teren miasta	2011	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 3. Rozwój infrastruktury społecznej Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
15.	Remont kapitalny budynku MCK oraz zakup wyposażenia	teren miasta	2013	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 3. Rozwój infrastruktury społecznej PISF
16.	Poprawa stanu chodników i poboczy na terenie miasta	teren miasta	2013	RPO w.KUJ.-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 1. Rozwój infrastruktury technicznej Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
17.	Budowa obwodnicy miasta Lipna	teren gminy Lipno	2013	RPO w. KUJ-POM na lata 2007-2013 Priorytet 1. Rozwój infrastruktury technicznej
18.	Budowa ul. Bulwarnej i bulwarów nabrzeżnych	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
19.	Rewitalizacja centrum miasta	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
20.	Rewitalizacja zagospodarowanie parku miejskiego	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 7. Wpieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy
21.	Budowa infrastruktury informatycznej	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
22.	Wprowadzenie systemu E-urząd	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
23.	Budowa szlaku turystycznego i ścieżek rowerowych	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 6. Wsparcie rozwoju turystyki
24.	Oczyszczenie zagospodarowanie rzeki Mień	teren miasta	2013	RPO w. KUJ-POM. na lata 2007-2013 Priorytet 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska Priorytet 6. Wsparcie rozwoju turystyki

3. Plan programów inwestycyjnych 2013 – 2022

Zadania poprawiające system infrastruktury drogowej terenie miasta

- Modernizacja dróg gminnych wraz z poboczami i chodnikami
- Remonty poboczy i konserwacja rowów przy drogach wylotowych z miasta

Zadania z zakresu oświaty i kultury

1. Budowa zespołu sportowo – rekreacyjnego
  - wykonanie boiska wraz z zapleczem socjalnym
2. Opracowanie i wdrożenie:
  - programu edukacyjnego pod kątem pozyskania środków z UE, stypendia naukowe, wyjazdy zagraniczne, itp.
  - programów szkolenia – przedsiębiorczości, jak założyć własną firmę.
3. Promocja imprez kulturalnych z znaczeniu regionalnym (np. koncerty w parku).

Zadania z zakresu pomocy społecznej i obronności

1. Pogłębienie współpracy z innymi instytucjami i organizacjami poprzez wspólne opracowanie programu walki z patologiami społecznymi i podjęcie działań profilaktycznych.
2. Opracowanie i wdrożenie programu monitoringu na rzecz bezpieczeństwa Miasta i jego mieszkańców.

Pozostałe zadania inwestycyjne na terenie Miasta na lata 2013-2022

1. Budowa nowych dróg gminnych w mieście.
2. Kolejny etap budowy obwodnicy dla Lipna
3. Budowa gazociągu i rozbudowa ciepłociągu.
4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Miasta.
5. Stworzenie strefy gospodarczej wzdłuż obwodnicy Miasta.
6. Modernizacja istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej.
7. Remont i modernizacja budynku Urzędu Miejskiego Lipna z poprawą dostępu do budynku oraz wykonaniem podjazdu dla osób niepełnosprawnych.
8. Rewitalizacja dalszych obszarów zabytkowych na terenie Miasta.
9. Uruchomienie Punktu Informacji Turystycznej w Lipnie z dodatkowym miejscem wypoczynku i postoju – stworzenie bazy noclegowej.
10. Remont, modernizacja wszystkich budynków szkół (w tym wymiana pokrycia dachowego).
11. Modernizacja oczyszczalni ścieków.
12. Dalsze zagospodarowanie terenów w obrębie parku.
13. Utworzenie miejsca pamięci narodowej na rynku w centrum Lipna oraz odbudowa alejek prowadzących do tego miejsca.
14. Wykonanie i lokalizacja słupów ogłoszeniowych, wykonanie tablicy informacyjnej o zabytkach.
15. Wykonanie boisk sportowych – przyszkolnych.
16. Uregulowanie rzeki przepływającej przez miasto poprzez:
  - budowę ścieżek rowerowych
  - promenada wzdłuż rzeki
  - stworzenie szlaku turystycznego
  - budowę jazu i utworzenie sztucznego zbiornika

4. Powiązanie projektów z innymi działaniami

- Plan Rozwoju Lokalnego 2008-2013 dla Miasta Lipno został opracowany w zgodzie z celami strategicznymi zawartymi w „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego” a także zgodnie z programami sektorowymi.

Plan Rozwoju Lokalnego jest spójny z założeniami Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego, obejmującego swoim zasięgiem powiat lipnowski. Strategia jest przygotowana i zakłada rozwój lokalny tzw. przede wszystkim w zakresie infrastruktury społeczno-gospodarczej. Zawarte w nim zadania dotyczą infrastruktury, turystyki, edukacji i ochrony przyrody.

Program Rozwoju Lokalnego Miasta Lipno obejmuje tylko te zadania, które realizuje miasto, w realizacji których bierze udział miasto lub ich realizacja posiada ponadregionalne znaczenie -składowisko odpadów komunalnych.

5. Plan sfinansowania zadań PRL na lata 2008-2013

Możliwości sfinansowania potrzeb inwestycyjnych powiatu zależą przede wszystkim od poziomu dochodów oraz niezbędnych wydatków na zaspokojenie bieżących potrzeb publicznych. Im wyższe dochody i niższe wydatki, tym większe możliwości finansowania potrzeb rozwojowych.

Podstawa finansowania potrzeb rozwojowych miasta jest budżetem Miasta, uchwalonym na lata 2008-2022.

Fundusze Unii Europejskiej stanowią znaczny procent finansowania przedsięwzięć, których realizacja jest zgodna z założeniami programów UE.

Inne źródła finansowania zadań zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego to:

- ✓ budżet państwa (m.in. każdy z programów operacyjnych funduszy strukturalnych UE na lata 2006-2013 posiada określony poziom dofinansowania z budżetu państwa, wynosi on w większości przypadków 10%);
- ✓ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i inne fundusze dofinansowujące ochronę środowiska;
- ✓ kredyty i pożyczki, m.in. Banku Gospodarstwa Krajowego, Bank Ochrony Środowiska ....
- ✓ środki finansowe pochodzące z innych instytucji, organizacji m. in. UNDP, Bank Światowy, PISF, PFRON.....

7. System wdrażania planu

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Lipno zostanie zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Miejskiej w Lipnie. Odpowiedzialność za wdrożenie Lokalnego Planu Rozwoju spoczywa na samorządzie Gminy Miejskiej Lipno oraz innych jednostkach odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Lipno

Zgodnie z zapisami Ustawy o samorządzie gminnym, samorząd a w jego imieniu Zarząd, odpowiada za inicjowanie, formułowanie i realizację polityki rozwoju, a więc za programowanie i realizację celów na poziomie miasta oraz za monitorowanie i nadzór nad całością działań podejmowanych w mieście na rzecz jego rozwoju.

Rada Miasta określi główne kierunki polityki rozwoju na poziomie miasta poprzez uchwalenie strategii rozwoju, programów sektorowych oraz Lokalnego Planu Rozwoju.

Zarząd Miasta odpowiedzialny jest za działania związane z wdrażaniem Lokalnego Programu Rozwoju Miasta Lipno.

Bezpośrednim wdrożeniem Planu Rozwoju Lokalnego zajmą się pracownicy: Burmistrz Miasta Lipno, jednostki organizacyjne Miasta oraz jednostki współpracujące z Urzędem Miejskim w realizacji zadań.

Do ich obowiązków należy: przygotowanie wniosków aplikacyjnych i wszystkich niezbędnych dokumentów, załączników i pozwoleń, przygotowaniem dokumentacji technicznej projektów, obsługa finansowa projektów, monitorowanie realizacji projektów, składanie sprawozdań z ich realizacji.

Realizatorzy zadań są odpowiedzialni za wybór bezpośrednich wykonawców inwestycji oraz dostawców usług i towarów a także za wykonanie zaplanowanych i finansowanych działań niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Podmioty te odpowiadają również za gromadzenie niezbędnej dokumentacji i danych pozwalających na pełną kontrolę sposobu realizacji projektu.

Podstawowa zasada, na której opierać się będzie zarządzanie lokalnym planem rozwoju jest zasada partnerstwa. Podstawą wdrażania musi być zintegrowane działanie. W realizację zaangażowane zostaną samorządy terytorialne, organizacje pozarządowe oraz podmioty zaliczane do sektora niepublicznego.

Aby zapewnić udział społeczny zostaną przeprowadzone działania konsultacyjne i koordynacyjne nad programem z różnymi grupami społecznymi i środowiskiem gospodarczym.

7. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

7.1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

W celu zapewnienia efektywnego i oszczędnego wydatkowania publicznych środków finansowych istnieje potrzeba stworzenia spójnego systemu monitorowania programu.

Odpowiedzialność za bieżące monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego spoczywać będzie na odpowiedniej jednostce, wydziale urzędu, osobach bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację zadania lub merytorycznie nadzorujących realizację zadania. Monitorowanie będzie odbywało się w oparciu o wskaźniki zawarte w każdym ze złożonych projektów do funduszy strukturalnych.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Lipno

Zarząd Miasta corocznie przedłoży Radzie Miasta pisemne sprawozdanie z przebiegu wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju.

Procedury dotyczące uruchomienia i obiegu przepływów finansowych, mających na celu zapewnienie ich przejrzystości oraz opis szczegółowych rozwiązań i procedur służących kontroli wynikają z Ustawy o finansach publicznych.

7.2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Bieżąca ocena Planu Rozwoju Lokalnego będzie dokonywana w oparciu o wskaźniki zawarte w każdym z przedstawianych do dofinansowania projektów. Te z kolei określone są w dokumentach: Narodowej Strategii Spójności, uzupełnienia do poszczególnych Programów Operacyjnych, Uzupełnienia do Interreg, Equal, Regionalnego Program Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

7.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Miasto Lipno i jego jednostki współpracują z organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym w zakresie rozwoju miasta. Współpraca dotyczy organizacji i współfinansowania szeregu inicjatyw w zakresie realizacji zadań w różnych dziedzinach, wspólnych działań promocyjnych. Podczas realizacji zadań ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego współpraca ta będzie kontynuowana i rozwijana.

7.4. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego zostanie uchwalony przez Radę Miasta i szeroko udostępniony do publicznej wiadomości. Treść Planu Rozwoju Lokalnego zostanie umieszczona w portalu internetowym miasta Lipno jak również będzie dostępny w każdym wydziale urzędu.

SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

	str.
Rysunek 1. Miasto Lipno na tle województwa Kujawsko-Pomorskiego	13
Rysunek 2. Miasto Lipno na tle powiatu lipnowskiego	14
Tabela 1. Użytkowanie gruntów miasta Lipno	20
Tabela 2. Szacunkowa powierzchnia terenów niezabudowanych o przeznaczeniu PS, UC, RS	21
Tabela 3. Struktura własnościowa gruntów miasta Lipno	21
Tabela 4. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	24
Tabela 5. Gęstość zaludnienia w Mieście Lipnie	27
Tabela 6. Charakterystyka ludności według płci w latach 2000-2006	28
Tabela 7. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w porównaniu z powiatem, województwem i krajem	28
Tabela 8. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w latach 2000 – 2006	28
Wykres 1. Charakterystyka ludności według grup wiekowych w latach 2000-2006	29
Tabela 9. Liczba mieszkań i powierzchnia oddana do użytku w roku 2006 na 1 tys mieszkańców	30
Tabela 10. Podmioty gospodarcze wg sektorów zarejestrowane na terenie Miasta	31
Tabela 11. Stawki podatku od nieruchomości w latach 2000-2006 w mieście Lipno	31
Tabela 12. Pracujący w gospodarce narodowej	32
Tabela 13. Pracujący w gospodarce narodowej ¹ według sekcji w dniu 31.12.2000r.	33
Tabela 14. Pracujący w gospodarce narodowej ¹ – stan w dniu 31.12.2004r.	34
Wykres 2. Wielkość bezrobocia na terenie miasta Lipno w latach 2000-2006	35
Tabela 15. Udział kobiet w bezrobotnych w latach 2000-2006	35
Tabela 16. Zarejestrowani bezrobotni w porównaniu z większymi jednostkami terytorialnymi	36
Tabela 17. Bezrobotni według wykształcenia w latach 2000-2006	36
Wykres 3. Bezrobotni według wieku w latach 2000-2006	38
Tabela 18. Struktura bezrobotnych w woj. Kuj-pom. w latach 2003-200-6	38
Tabela 19. Ilość podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie REGON na 1000 mieszkańców	39
Wykres 4. Wykonanie budżetu miasta Lipno w latach 2001-2006	39
Wykres 5. Dochody budżetu miasta Lipno w latach 2000-2006r - udział procentowy	40
Tabela 20. Dochody budżetu miasta Lipno w latach 2001-2006 - udział procentowy	40
Tabela 21. Wydatki budżetu miasta w latach 2003-2006 na wszystkie kategorie	41
Tabela 22. Wydatki budżetu miasta w latach 2000-2006 na wybrane kategorie – udział %	42
Tabela 23. Dochody i wydatki w 2006r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca w porównaniu z innymi jednostkami administracyjnymi	42
Tabela 24. Dochody i wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca	42
Tabela 25. Dochody własne i wydatki inwestycyjne w 2004r.	43
Tabela 26. Atrakcyjność inwestycyjna miasta Lipno na tle innych miast powiatowych	44
Tabela 27. Miejsca w przedszkolach przypadające na 1000 mieszkańców	45
Tabela 28. Szkoły podstawowe, gimnazja, uczniowie w Lipnie	46
Tabela 29. Szkoły podstawowe, gimnazja, uczniowie - na 1000 mieszkańców	46
Tabela 30. Przestępczość w Lipnie	49
Tabela 31. Baza noclegowa – stan w dniu 31.12.2000	52
Tabela 32. Sieć wodociągowa według gmin w km - stan na 31.12.2000	54
Tabela 33. Infrastruktura techniczna w przeliczeniu na 1 km ² oraz 1000 mieszkańców	54
Tabela 34. Sieć kanalizacyjna w km - stan na 31.12.2006	55
Tabela 35. Składowiska odpadów komunalnych oraz ilość nagromadzonych na nich odpadów	57
Tabela 36. Plan na wieloletnie programy inwestycyjne 2007 – 2013	62
Tabela 37. Programy pomocowe jako źródła dofinansowania zadań przewidzianych do realizacji na 2007-13	64

ŹRÓDŁA DANYCH

Podstawowym źródłem informacji w przedmiotowym opracowaniu były w większości przypadków powszechnie dostępne dane o charakterze urzędowym.

- 1) Główny Urząd Statystyczny – internetowy bank danych lokalnych,
  - 2) Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego ; WUS Bydgoszcz
- Dotyczy to w szczególności danych porównawczych dla kraju, województwa kujawsko-pomorskiego, gmin wchodzących w skład powiatu lipnowskiego, powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, oraz informacje pochodzące z następujących źródeł:
- 3) Starostwo Powiatowe w Lipnie,
  - 4) Urząd Gminy w Lipnie,
  - 5) Urząd Miejski w Lipnie,
  - 6) Główny Urząd Statystyczny – internetowy bank danych lokalnych,
  - 7) Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie,
  - 8) Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2004-2006,
  - 9) Program ochrony środowiska gminy Lipno 2004-2007 z perspektywą 2008-2011, maj 2004,
  - 10) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego jest urzędem powiatowego nadzoru budowlanego, wchodzącego w skład zespolonej administracji powiatowej i realizuje zadania nadzoru budowlanego na obszarze Powiatu Lipnowskiego tj. terenie miast i gmin: Miasto Lipno,
  - 11) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska ,(Dz.U. z 2001 r. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.),
  - 12) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.)
  - 13) Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu lipnowskiego,
  - 14) Uchwała nr XIV/95/2004 Rady Powiatu w Lipnie z dnia 31 marca 2004 w sprawie:
    uchwalenia „Powiatowego Programu Ochrony Środowiska na lata 2004 – 2011” oraz
    „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2004-2011’,
  - 15) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lipno,
  - 16) Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
  - 17) Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego
  - 18) Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 - Uchwała nr XLI/586/05 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2005
  - 19) Regionalnego Programu Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 – Projekt Wstępny Wersja III – Uchwała nr 22/463/06
  - 20) Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego
  - 21) Raport Zarządu Miasta Lipno z działalności za lata 1999-2002
  - 22) Program ochrony środowiska dla Gminy Miasta Lipno na lata 2004-2011, marzec 2004